

Іван Світ

**УКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ДІМ
В ХАРБІНІ**

Український Океанічний Інститут
Ч. 2

Іван Світ

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦІМ
в м.Харбіні

Півтора роки життя У.Н.Г.
14.XI.1933 - 14.VI.1935

Одеса

1943

Харбін

На правах рукопису

"Хаї ця книжка буде народом
для більшого вирчення історії українського національного духу в
меньшурії..."

І.С в і т : Український Национальний Дім в м.Харбіні.
Харбін 1935/61, стор.67.

В і д Р е д а к ц і ї.

Український Океанічний Інститут вивчаючи океанічні проблеми України звернув свою увагу передовсім на найбільш актуальну та позорілу українську справу на Дніпріку. Літературя цього питання в Українській метрополії майже не існує. Натомісінь в українських кольоніальних землях, на Далекому Сході, помічається в цьому напрямі живучий рух. Відповідні видання /книги й часописи/, що виходять в "Зеленій Україні", Маньчуку-Лі-Го, Ніппоні та в сусідніх державах суть у нас вельми рідкими, вони докладать що нас облуше пізно, або інші зазнали тільки їх загаловку. Тому, користуючись щасливим настроєм, почесмо ти членів Інституту передрук брошур редактора "Маньчурського Вістника" і відправимо їх в Інститут УНІ - Український Національний Північний Університет УНІ, 1.ХІ.1933 - 14.УІ.1935, Харбін 1935/36/, 85 сторін., в тому числі 4 світлини, освім 10 х 13 см., формату малюків вісімки. Бібліотека газ. "Маньчурії" від Вістника" ч.3. Замінення це накладом 300 прям. було виконано 20 лютого 1936 року західами Української Вітчизничої Спілки у Харбіні /Маньчу-Лі-Го/. На останній сторіні складані вказівки зазначено що: /Редактор - І.В. Скіт, Електротехніка вул.ч.С. Відавець - П.П.Лін, Варшавська вул.ч.52, рукавка "Рекорд", Нікотогровська вул.ч.9, Власник підкварти А.Павловський, Дністровська вул.ч.9/.

Передрук зроблено з програмкою написаною по-кінному "Всесоюзний комітету П.Геккеру Сальському на знак відзнакої пошанги яко мініструві УНР від автора І.Скіта, 15.5.1936 р. м.Харбін." Для зручності текст і програма залішено не-зміненим, випадково лише використано кружарські нормали, вставлено відповідне мотто та зміст познанесено на кінець книжки.

П Е Р Е Д М О В А

Згідно постанови Управління Українського Національного Дому в м.Харбіні, від 10.червня 1935 р., протокол ч.76 т.3 було доручено зкладти та вчитати брошюру про історію та життя УНДому - секретарю Управління УНДома - Світу І., котрый цю співаву й виконав.

Правда можливо, що витання це не може дати повної карти підальності Управління УНДому, та особливо дуже мало присвячено уваги самій історії будівлі, бо тільки цього не вистачило як ні часу так і засобів, бо вимоги було обмежено певною сумою в розмірі 75.гобі, котрих безумовно не могло вистачити для більшої друкованої праці.

Витанням цієї книжки Управління УНДому ставило своїм завданням дати короткій огляд своєї діяльності та занести уваження на більш яскраві моменти з життя нашої Української Колгоспії в межах Маньчжу-Лі-Го й тому наявиться багато різних відмінок з документів, з листувань та т.і., щоб це можливості дати чіла читача картиною, которую легко можна буде зрозуміти. Безумовно в цій підальності за півтора роки існування Управління УНДома, як інституту, що була покликана це життя збігом обставин, були й помилки, були перші хиб, але всі вони були результатом певних обставин, бо ніколи їхні не повсталося ні кому працювати в таких обставинах, в яких було життя наше тут, а також й певними формальними неясностями, котрі це сьогодні ще не вирішенні, з тому й перешкоджали весь час нормальній праці цієї установи.

Треба ствердити єдине, що після чисто гospодарської підальності Управління УНДому, збігом обставин воно стало й рішенням чинником нашого політичного й громадського життя, вступаючи не раз назовні в потрібні моменти як захисників українських ідей незалежності та принципів Визвольної Боротьби України. Все це покладало натяжчайно велике обов'язок та утруплення, є особливо тільки тим, що рівночасно доводилося боротися з великими матеріальними зобов'язаннями, поєднуючи відні фінансові справи, коли в кассі не було часто й одної копійки, а шукати підтримки в боку широких кол громадянства не доводилося через певну акцію ворогів українського самостійницького руху.

Автору цієї книжки ходило про історичну правду життя Управління Українського Національного Дому, як однієї з осередків українського життя в м.Харбіні, де працювали всі наши національні організації.

Хай ця книжка буде нарисом для тильшого вивчення історії українського національного руху в Маньчжуруї, де так мало було зроблено в цьому напрямку й збереже різні інформації для майбутнього про те, як історичними подіями осені 1931. року в Мукдені не тільки було покладено основи для

створення нової Маньчжурскої Держави зле відкрито й нову створінку в життю українців, що найшли тут притулок в своєму тяжкому емігрантському життю в очікуванні пійсного Відродження Незалежної Суверенної Української Держави там далеко від нас, та поставленню на порядок даний й проблеми Зеленої України, як звязаної з нею своїм національним еством й почуттям крові.

I.Світ.

18 червня 1935 р. в Харбіні.

Р О З Д І Л І.

Зовсім мало залишалося в м.Харбіні тих осіб, що склали основи для українського громадського життя в м.Харбіні й створили вони собі памятник, котрого не забудуть мабудь ніколи наші нашанки, коли будуть працювати та творити в стінах великої камяниці, що знаходитьться на одній з кращих вулиць міста Харбіна. Ніхто не може знати наперед цілі цього будинку, як ніхто не міг в свій час передбачити всі ті етапи, які переділо Українство нашого міста.

Українці попали в Маньчжурію, після збудовання нової залізниці, так званої КВЖ, Китайсько-Східної залізниці, та в часі її поєднання, як ріжного роза службою, фахівці та прості землянки робітники, котрих ціла погнала в цілому краї, поза межі рідної землі, працюю у кордонах уже званого Зеленого Кільну, куди також йшли й ішли все нові маси наших переселенців.

Політика царського уряду гнада їх в цілому землі, бо життю можливостей не було у себе засма, а тут в Азії все життєвільніше, були надії чимось добре зробити й не було тих тяжких обставин, які були в Україні, тому й початки громадського руху серед українців тут зустріло більше співчуття й серед місцевої адміністрації, єссеягю юдеї починали на увагу, що на чельних посадах було не мало осіб, котрі розуміли українців, єссеягю себе ім. Так встановлення першого статуту української організації - Українського Клубу було ліком помішання начальника залізниці й різноманітної фактичної адміністратора ген. Афанасєва, котрий залишив похильний стався до українського гіла, єссеягю має ниту розум в Україні й сам жив в Україні.

Групю однодумців єссеягю схожих широких планів було засновано в 1907 році під назвою "Український Клуб" першу українську організацію в Маньчжурії в одну з перших засаді на Далекому Сході.

В кінці 1906 року було засновано в м.Харбіні драматичний український гурток, котрий й почав робити українські вистави та концерти й фактично існування цього гуртка з являло необхідність мати якусь структуру організації й це вело до того, що в кінці 1907 року було відкрито цегляні турбот споруди цього клубу відкрито на відчинення клубу й затвердено його статут, в 20. січня 1908. року клуб було вже практично відчинено.

Спочатку життя клубу пішло досить активно, єссеягю було положено гарні завдання для його праці, як розвбудження інтересу серед українського громадянства, пізнання відної історії, літератури, музики та матеріальної допомоги своїм членам. Збігом часу після цього, як всі полекши та реформи, що було проведено в Росії після початку 1905. почина адміністрація забирати, стала для громадського життя робити різні пропозиції та просто забороняти, життя українського клубу почало вавмірати. Частини членів, менш відчайдих спріві та не твердого характеру, почала відхищувати, єссеягю було на українців крізь поглади влади. Правда ще удавалося різні вистави, концерти, вечірки, але не були вони гучні. Робилися збірки грошей на благоційні цілі, передплачувалися журнали та газети в Україні й про це мається не мало

нотаток в українській пресі того часу, як напр.згадка в журналі "Засів" Київ ч.4 від 26 лютого 1911, де описується шевченковський вечір у м.Харбіні, в журналі "Село" від 1910.року, де теж згадується харбінська громада.

На станціях залізниці вже існують також драматичні гуртки, проводиться ріжна національна праця.Перед самим Війною положення загальне в життю українців було таке, що Український Клуб майже вмер й тільки кілька вірних сподії осіб, серед яких треба згадати Й.П.П.Тоцького, Кукурузу, Ірченка та ін. вдалося в 1913. клуб внову урухомити, а коли почалася Велика Європейська війна Український Клуб виступив з широкою благодійністю й тим отримав можливість під цією по-кришкою вести свою культурну працю. Зкориставши недостачу школ і часи війни прагніння клубу більчили початкову школу, яку в 1917.рці вдалося перевести на українську мову навчання, що мала зазіх як 50 учнів.

Вже під час війни 1917.року Український Клуб як організація була міцна й поетна націй, бо на Україні тоді закладалося підвалини першого життя й тому прагніння Клубу віршило бути відповідним до цього. Для цього відкривалася цю адміністрації Китайсько-Східної залізниці з проханням дати відповідну площину землі, котра й була відведена по Нікітського 1/4 га. участку за ч.ч. 300 та 301. На цьому досить великому шматку землі було рішено прагнінням Українського Клубу почати будову своєї камянини, в котрій змогли знайти приміщення всі українські установи, що під той час існували та вели свою працю в м.Харбіні як чисто місцеві так й країнового значення-як Маньчжурська Окуджин Рада.Започаткована школа та майбутня гімназія, також мали знайти приміщення в цьому обширному будинкові. Розроблення пляну так й провацілося, щоб забудувати як найкраще мешкання, для чого весь проект було розцілено на дві частини, що до виконання: перша - будівля частини камянини здовж вулиці, а друга частина мала повстати на подвір'ю у другу чергу, та майбіся улаштувати великий театр та скремі мешкання для спорту та гімнастичних вправ.

Вдалося здійснити тільки першу подібну будівлю-проекту.

Задумання будинку було проведено в червні місяці 1918 року, коли на зібраній грошей було положено перші каміння, після урочистого молебну, відправленого на місці будови. Гроши легко поспили до скарбниці Українського Клубу. Заклики зроблені по всьому Далекому Сходові також падг тобі результати й можна було сподіватися значних успіхів, якоб не споділок гарності гроша та постійні ще більші загрози нападальні, коли цоражече бутівничих матеріалів теж ставося глася все більша. Тому вдалося в певний рік забудувати тільки низ, що складався з 7 досить великих кімнат. Малося на меті у слідуючому році розпочати тальшу будівлю, для чого на початку землі купувалася ріжні матеріали, як цеглу, ліс, тощо та збиралася гроши.

Так цеєсть шевченко було вікінченко на простязі цьох років весь будинок у тому виділі, як він стоять й сьогодні. Досить цікаво є зімітити тульщ звіднення внутрішньої направи мешкання відбудови звідненчуючи заходам П.Кукурузу, котрий зорганізував український хор та улаштував концерт, засоби в прибутків котрого спішлив на сплату поції муляжів та майдарів.

Але вже в 1922 році постійно стало під підміністрації Українського Клубу прослестр фінансову комбінацію для чого було випланено після Управлінню Східно-Китаїської залізниці. Ця

післяція вівела до того, що трохи згодом, коли місцева китайська влада західла засудити все майно її, вона використала цю сперечію, як післячку точки засудженого статуту та в 1926 році вівдала бутинах до своїх рук, висовуючи для того таки пітставіг: 1. Відсутність у Клуба пісемного пізвезду на про-цесії та 2. Постійні сварки та непорядуміння між членами підрозділами у середні членства Клубу, в яких вона висловлювалася у більшовиків. Тут цикаво нагадати, що як раз обвинувачення у звязках з більшовиками було пообузване на тому, що правління Українського Клубу зверталося до влади з проханням підтримати його у боротьбі з непевними лівими елем-ентами, що весь час хочуть пролісти до правління та загар-бати бутинах в свої руки. Також членам у пошукуванні способу для відновлення своїх загарбатських бажань стара влада вик-ористала прохання, як раз антибільшовицьких яскравих елементів.

Після цього боротьба та клопотів групі членів Укра-їнського Клубу вдалося отримати бутинах знову в свої руки та позесті негеліку проції, але знов поспіпалося до влади різні членські збориї українського життя.

Так протягнулося у боротьбі біля року, коли в 1927 ро-ці місцева влада знов висунула свій план загарбання бутинах та провівши українським три пункти, забрала бутинах у "тим-часове розпорядження земельного вітчизни". Також тічкаме було: 1. порушення клубом тексту аренданого будинку на землю, 2. припинення діяльності клубу та 3. наложення арешту Окруж-ним Судом на майно клубу за борги Східно-китайської залізниці.

Ліквідації клубу легально владе не зробила, сама від-мовила в реєстрації статуту на аваріях пітставіах закону, борги таож не були прямую почінкою, що було нерозбірні незаконним позичленням Українського Клубу. Тому засудилися налагоджено складні обставини та весті по-чию таї було неможливо. Групі членів б. Клубу весь час постійно ріжні прохання і ріжні ін-струнії - то справа не посуголося таї, що є цьому бутинахі ріжні розмістилися урядової установи Департамент Народної Ос-віти, котрий і мешкав в бутинах до самого моменту перетяги його в руки українці в 1933 році.

Детальні освітлювати весь цей час життя та боротьби, як внутрішньої та і зовнішньої тут, рахуємо не потрібні, бо це буде скромна сторінка українського життя в Маньчурії, налагоджено цікавого, але такого, котре потрібно було розсвіт-лити в різних боків, як рівно ж перевільнити всі ті українсь-кі інституції, котрі в нічому працювали та втратили наважки українського характеру певні частині харбінського європейсько-го населення, нагадуючи, що українці тут в постійною части-ною мешканців міста харбіні.

Цикаво таож було засудити, що в ті чasy мігнули ча-си таож тічилася яскрава боротьба між членами та борцями, в ци-ногі буку не гнучких, бірніх українських пітставіах, як в бутинах-го буку таих, хто вже відмінно відмінно перед тим, хто вже після, себто глядячи туже яскраве подієння, що більшість україн-ського суспільства тих часів, як і пізніше, не була тверда в цих національних почуваннях і легко перехідала до ворожих таємів і кліків в таких відмінках сюї від чомогу навіть абсолютно чужих людей, як це було під час пітготоєння за-гадливих візирів у 1925 році, як раз не зачех до першого кон-флікту в владою.

Так журнал "Українське життя", що виходив в м.Харбіні

в 1925 році в осені писав так: "українська культурно-освітня сповідь хоч і з тоуднощами але все ж послувалася вперед, і це заземльяло громадянство, бо вони бачили, що його жерстю не згнули мари". Тим часом настав 1923 р., коли серед громадянства виникли прикрай непрояснені і сварки та за допомогою з боку український клуб в організації національної перетнувся в організацію інтернаціональну і завез на чолі з Гулем почав свою ганебну роботу" /У.Ж. ч.5 стр.ІІ/.

"Одновелися від початкової школи, в віці української гімназії залишалася тільки Енгіска. Це півзлітний вікрай червоної наймігтів, щоб рятувати свої позиції по складу клубу - 74 кандидата, серед яких не було майже всесім українців, це були 49 москалів, 9 житів, 1 тетарян, 1 латиш, 1 поляк, а решта темного походження. Так про це писало теж "Українське життя" ч.9 стр.14, але цього було мало і тому на сліпумчому своєму засіданні проголосив ще 22 таких самих кандидатів /У.Ж. ч.10 стр.15/. Різночако відбувається чоруга важна поція - глаude відміняє украйніям і затвердження статуту благодійної установи, котре мала бути оголошено легальною Українською установою. Про це досить цікаво співідає теж "Укр.життя" в своїму останньому числі в статті під назвоюком "Нового хреста на українському пінітері" за підпіском Рже Проківного Р.Пештич.

Молодша ектичніше частини "українство" в пошукуванні нового осіданку для своєї праці та захороняє від поєдині загубелі, занахоже портуалок в стінах відомої американської організації "Християнського Союзу Молодих Людей".

Цей період українського життя, котрий почався в 1924 році був періодом малих укр.організацій, як про це писав в цій час в "Маньчжурському Вістнику" ч.2 з 1932 р. Ейторний піяч - голова "Пресвітії" І.Паслерський: "це період малих укр.організацій - "Українське вчитавничче товариство", "Український Галицький Комітет", "Спілка студентів українців", "Обстлення укр.організацій І.Схону", котрі із за свого недавнього положення, мало кому були відомі та матеріально бідні. Але безперечно ці організації, що були невеличкі способи не тати загинуті укр.життю, рятувати що можна, хоч не в силі були перевороти цих величезних перепені, що стояли перед ними"...

У цьому тажному переворотному часі повстал спочатку товариство "Січ", котре через короткий час було перейменовано у філію товариства "Пресвітії", котре й існує до сьогодні. Це була одинока українська організація, що вдало в легальному українському перевідю Св.Покровів творчість українським прапором більше відмінів та в тяжких умовах. Якунуць праці "Пресвітії" повсталою новою укр.організація Української Молоді й також членом українського життя пісмаду набралася слуг та міцнішає як у середині так й навколо, та оголосує рішучу боротьбу з "мелоросійством", котре мало в харбіні зважіг місце гніздо.

Знов позвертаччі по цитованої вже статті можемо настати такі її прафрази рятів: "Більш цього, не було посостіані, не знати чи поспішилось би тут що небудь українського...?" А так, гурток цей боросся із загальним мертвечиню, бітальністю, будь-кім, кількісні до національної праці, - його постійно проти шкідливих національно-громадських членків тих чи інших груп, осіб, змушувало їх рахуватися із фактичним становим українського життя, та не їти на палькійші безцінніща".

Отже напередодні стремання УНДому - міцніше життя про-

вадилося активно тільки невеликим гуртком просвітян, що працюючи в кількох ділянках тим самим постушили українську справу на поряток ленний й спричинилися до цього ії активізування, без чого ніколи не повстало б ні ті організації, що сьогодні працюють, ні постусли потрібна зведення різних політичних спрієв назоїн, бо все починало у свій час, часто ставлючи перед українцями таку питання, якотої ніколи неможна буде перебачити раніш перед тим. Особливо ж тоді також занотувати й те, що чим кращі та більш постушила відсунечка між національним табором та тими, хто ніяк не могли засудити свого "малоросійського" духу.

Р О З Д И Л II.

Після переведення туже цьогох підзаголовків з представниками місцевої влади було накінечъ підготовано, що будинок б. Українського Клубу було передано групі осіб, котрі повинні бути гляти на себе обов'язок організувати Українську Национальну Колонію в Маньчжу-Гс.

Наслідком цих підзаголовків було оголошення Ніппонською Військовою Місією у м. Харбіні через пресу, куди це було передано урядовою агенцією "Хокуцу", тексту спеціального меморандуму, текст якого тут нише подаємо:

Меморандум. Ніппонська Військова Місія у м. Харбіні по-торучення Управління Окремого Рейону Північної Маньчжурії цим документом передає в загальні руки Української Колонії в Маньчжу-Гс майно, що належить до цього часу у тимчасовому управлінні Управління ОРІМ, яке складається з 750х участків землі по Несторовій вул. № 4300 та № 301, в трьох поєднаних бутгаком і за будівліми /офіційним/ у постійному.

1. Вищезазначене майно передається на руки членів Української Национальної Колонії в Маньчжу-Гс Дмитра Максимовича Барченка, Петра Васильовича Марчішна, Івана Васильовича Світа й Павла Павловича Яхна.

2. Чотирі вказані особи обов'язані у скорому часі створити із представників Української Национальної Колонії в Маньчжу-Гс стади орган для уповільнення згаданим майном.

3. Зважаючи на те, що вказаним майном в певний момент користається департамент Народної Освіти ОРІМ, українська національна колонія у Маньчжу-Гс має право з департаменту користуватись ним безплатно до того часу, поки департамент не надає для себе інше помешкання. Департамент Народної Освіти ОРІМ турбується про те, щоб найти серії помешкань у скорому часі й звільнити майно Української Национальної Колонії.

4. Коли в звязку з передачею цього майна в колек Української Национальної Колонії повстануть які небудь непорозуміння, то Ніппонська Військова Місія її Управління ОРІМ не беруть на себе ніякої відповідальності за це.

Начальник Ніппонської Військової Місії у м. Харбіні
Полковник в.р. Командувала К.

15. Лицю підпала 1883 р.
Іменем Української Национальної Колонії в Маньчжу-Гс:
Ім. Барченко, П. Яхн, І. Світ, П. Марчішн
в.р. в.р. в.р. в.р.

Рівночасно в офіційній газеті м.Харбіну в "Гун-бас" було напруковано ~~чесн~~ ч.І.І. листопаду 1933 року в ч.2164 слідуюче повіткомлення: Ніппонська Військова місія в м.Харбіні по діорученню Управління Головноначальствомого Оссобільного Рей-ену Пів.Маньчжурії передає в загальне володіння Української Національної Кольчні, майно, що захопилось до цього часу в тимчасовому користуванні Управління Оссобільного Рей-ену, що мав в собі два земельні участки ч.300 та 301, трьох побережкових будинків та різні будівлі у "зорі". Дотаково говариться що те, що Українська Кольчні отримала майно не в початку його повернення, бо воно колись належало до б.Українського Клубу, але як під часу від влади Маньчжу-Го. Згадується також, що майно мало більш як 21.000 доларів, а тепер воно передано без всяких боргів.

Цей акт зробив нацвичайно гарне враження на все місцеве українство.

В помешканні редакції "Маньчжурського Вістника" на Великому проспекті ч.52 відбулося 15.листопаду вечором перше організаційне засідання "чієркі" на котрому було затверджено перший протокол, котрим розпочато була праця Адміністрації Українського Національного Бутику в м.Харбіні.

Цей протокол ч.І встановлює, що створюється постійне управління будинком з представників української національної Кольчні згідно з меморіалом, управляти разом ізм чотирьом, а п.Лхна Начальником, який призначається адміністратором будинку. Постановлюється також зібрати всіх представників українських національних організацій м.Харбіну й зачитати їм меморандум, підписаний в цього боку Начальником Ніппонської Військової Місії полковником Командира, а з другого боку за згаденням у горі представниками української кольчні.

Для прийняття від департаменту паротньої Осітії мешкань УНДому крім членів Адміністрації УНБутику працюється бути присутніми: Шапатчого Вас., Кушнаренка Вар., Нетребенка Макс..

Так й відбулося прийняття Українського Дому, про чому спочатку було передано післяважком начальника Департамента паротньої Осітії п'ять кімнат в першому поверсі будинку, а про решту було заявлено, що передача може відбутися тільки тоді, коли Департамент знайде для себе відповідне мешкання. Малося крім того повіткомлення напівофіційного характеру, що Департамент туже швидко вільнять мешкання Українського Дому й не пізніше як до 1 грудня 1933 року.

Все засіданням 16.листопаду Адміністрація затверджує тимчасовий велений ремонт стоявших п'яти кімнат, та торується п.Лхногі зробити прокіпку в розмірі до 300.доларів.

Протоколом ч.3. від 23.листопаду вирішено управління будинком в усіх єдинісних виступах наступати - "Адміністрація Бутику Української національної кольчні" та в той же день саморіяються перші папери та канцелярії. Рівночасно робиться розподіл кімнат між українськими організаціями у такому порядку: кімнати ч.3 та т-за "Просвіта", кім.ч.1 та ч.4 та Укр.Комітету Громадських Установленнях, кім.ч.5 для гуртка молоті, а та доброк та чокладі сама велика кімната ч.4. Для канцелярії Адміністрації призначається кімната ч.2 - сама маленька. Встановлюється також, що кожна організація мусить сплачувати певну частину витратів, що звязані з утриманням кімнат у порядку та їх освітливати, про що організації спочі-

Український Національний Дім в м. Харбін.

Представники Харбінської влади й Укр. Нац. Кол'єні.
Передача УНДому—УНКовенії.

щаються листом.

Вже 4.грунта Адміністрація розглядає кожну заяву єко-вої організації, що постала в нових умовах укр.життя, гуртка молоді під назвою "Зелений Клин", для котрого й уз-люються кімнати ч.4 та 5, але в умові що їх преща буде про-вадитися в поєднаному контакті з ф.т."Проросія".

В цих датах поєднується Адміністрація, що Департамент вже достаточно рішив залишати мешкання нашого тому та відхи-ти зовсім біль 10.грунта та що в цього дна Адміністрації пострибно буде взяти на себе єже всі втратки по спаленню та скороні головного будинку, як рівноч потрати й про його при-няття, тому на сюму засіданню 10.грунта Адміністрація єже робить заяву що до винаймання службовців, котрим пострибно бу-де поручити спалення, а також "без про купівлі й вугілля.

Рівночасно Адміністрація звертається що окремих осіб та організацій з пропозицією передати в її володіння ріж-не майно, що колись залишалося від б.Українського клуба та х/ переходивалося ватриватних мешканнях. Стверджується також, що колись було в Укр.Клубі, отримати не вдалося через певен-кої че яких окремих осіб, на фінансіальності котрех єсів заходилося.

Самий факт передачи майна як й широші єї-смости про це викликали велике зацікавлення з боку окремих українців так її в загалі в м.Харбіні. Тут наявето кілька цікавих інформа-цій про ці важкі питані.

Так 15.листопаду в мешканні Укр.Громадського Комітету було засідання складини, представників укр.нац.організацій, а також її окремих чильних громадян у числі 18.члосік, котрі й були відчинені ч-ром Д.Берченко.

П.д-р Берченко заявив всім зібраним, що в кінці великих зусиль та заходів вдалося отримати від влади велике й цінне майно, що заходить в Новому Місті /Харбін/ та що отримання відбулося в таких умовах, що не треба згадувати кому й як гено належало, та що на цьому майні немає съогодні ні отого погляда старого боргу, а тому українці зможуть дуже легко його зкористати для своїх потреб та щоб в цього моменту українсь-ке життя пішло більш активно й проспективно. Прагнеться та-кож текст співідельного поясінення чи преси та лист-пощака на йма перебажних установ в м.Харбіні.

Наводимо нижче ці тексти, як їхни були передані телегра-фною агенцією "Кокуцу" та затруковані в харбінських газетах:

Організації укр.колоїнії м.Харбіні отримавши інформа-ції про передачу в поєнне розпорядження Української колоїнії земельного участку в м.Харбіні зі всіма буїлями на сюму звернулися з пропозицією цього акту справедливості що єї-посел-них інстанцій в такими чесма листами:

П е р ш и й л и с т : "Управлінню Оссобого Району Пів-нічної Маньчжуруї. Ми нащепітніше представники Українсь-ких Национальних організацій з Маньчжу-Га, зізвалися про передачу українській колоїнії керувчого майна, що заходиться по Новоторговій вул. в м.Харбіні та має два земельні участки під ч.4.300 та 301 з трохх-п'язеховим будівником та ріжними вишиними будівлями на них, цим висловлюємо Урядові Маньчжу-Га через Управління ОРПМ за цей акт свою глибоку глячність.

Другий лист : "Ніппонський Військовій Місії в м.Харбіні. Ми нащепітніше представники Українських Наці-х/ що заходи цістати ріжне шкільне приладдя,

нальних організацій в Маньчу-Го пізнаніся про перенесену украйїнській кольонії неоукраїнського майна, що захочеться по новогородському вул. в м. Харбіні, цим висловлюємо Ніппонській Військовій Місії в м. Харбіні за її участь та підтримку свою глядьку відчіність".

Обидва листи було скріплено власноручними підписами представників нижевказаних укр. організацій м. Харбіну: Український Комітет Громад. Уповноваженх, Українське відмінче тво. ф. "Просвіта" Український союз молоді при УМУ, Українська Свято-Покровська парафія та Редакція газети "Маньчугуський Вістник".

Вже на 17 листопада 1933 р. було скликано Пленум УМУ на якому було піднято це питання, як про Загальні Збори та відповідну комісію для УМУ. Тут треба зазначити, що УМУ, як, відомо було організована літом 1932 року та що ця організація мала в своїму складі залишко багатьох елементів не перших в національному відношенню, головним чином в "малоросії", які як і виявилось пізніше зоромі відійшли від української праці, бо їм було не по добрів з національними са-мостівницькими елементами укр. кольонії тут.

На протязі більш як року, національним елементам приходилося витримувати велику боротьбу, а інші не певнім елементам та тільки після прогресії вже тепер перевірки та конт-ролі відбиваються у кінці 1933 року трохи звільнитися від цих "малоросіїв" але ще зовсім.

На засіданні пізвому, що відбувається 17. листопаду п. Барченко зачитав звіс текст меморандуму НВМісії та тут загальна відомість про те як було отримано бути та які тепер за-чинає стоять перед українцями м. Харбіну.

В чіскусії, якого зачіталася після цього зступу п. Барченка, почали участь такі особи, як п. Кулібко-Харецький, який почав вказувати, що це він спричиняється до отримання бути та що тільки згадані не відповідають бути в складі "чірків". Старий тільки п. Опаччий в своєму слові підкреслив, що цей факт отримання бути та же цілією для українців, але погано та, що існує велика прорва між "агми" та "семі". Відповідь на це більш, що "семі" се боять ті, хто вимагає цо "чірків" та їх погрателі не мають нічого спільного в місцевим громадянством.

Другою точкою Пізвому було скликання Загальних Зборів, які вишили призначити не пізніше як на 10. грудня 1933 року. В організаційну комісію було обрано 7 членів: Опаччого В., Кушниренка В., Барченка Л., Мілька М., Самарського М., Яхва П. та Микулича О.

Вже на другий день організаційна комісія мала пеоше своє засідання та розпочала свою працю, розроблюючи поєднок приєднання членів до майбутньої УНГромади, основуючися на засідці, що кожний хто з членів не підніме окремого запитку до анкет, про підпорядковання приєднану "Незалежності та соборності України" не зможе бути членом УНГромади.

Цей перший крок організаційної комісії викликав протести з боку "малоросіїв" та цього в них п. Тгашенко зупинив навіть на сторінках московського часопису "Рунес" зі статею під на-головком "За кем поїшут... українці?", де між іншим пише таке: "в старі часи руска влаша не робила віякої різниці між великоросами та українцями, які вільно користувалися єсіма пра-вами на залізничній та військовій службі... тепер настали

інші часи. Тепер вже культурна незалежність рухається не вистраченою. Українцям в Маньчу-Го треба підвести й по-лігчайший фундамент, - тому нові лише, що посвятає нові принципи національного універалення, передбачаєть варочі по-чування з боку москелів, але їх не турбув абсолютно. Тактика нововиявлених українських політиків є логікою виклика вливання нового, хто зважений в українським рухом в сстанні роки. Йк відомо четверо українців "непримиримого толку" отримали завдання організувати українську суспільність, котрій повелано майно був Українського Клубу. Ця праця комісії не зустрічав відповіді відів'яного й ім впалося підібрати групку людей біля сті, котрій погодилися розглясти програму нового відпілення українства від Росії".

В інших часописах також появляється різні ревеланії в цього проводу, але праця построю рухалася тільки під час можливості зникти загальні Збори 17.грудня 1933.року в мешкання УКГУ на розі Новотроїцької та Річної вулиць у північні.

У неділю 3.грудня 1933 року відбулося усіочною відкриття першої національної школи для українських дітей, котрому було присутніх 14.літів, в той час як записано було 40 літів. Рівночасно було засновано союз українських вчителів, котрим мав бути пос. розвиток рідної школи, але за провелгкий жаль ця його робота як й заходи та баганах вислідків.

Загальні Збори Української Наріональнії Громади було присвячено на 17.грудня 1933.року в 4.г. пн як котрі й зібралися майже всі зареєстровані члени громади. Голова УКГУ п.Кулябко-Корсенький відчинив збори та запропонував обрати провідників їх. Обрано було головою зборів пос.Нікіївська, заступниками І.Паславського та п.Білого М., а секретарями п.п. Богдана та Мілька.

Після обрання провідників затверджено було посвяток дня також:

1. Звіт прації УКГУ, 2.Лебати нац звітом, 3.Приняття статуту Громади, 4.Вибір ч.Ради та Президія Громади, 5.Бітчук справи.

Голова УКГУ п.Кулябко-Корсенький робить токсід з цільності Комітету по чому протокол перших загальних зборів відчуту по московським, а своє спрощення в українській мові. Після зечутання звіту розпочалася лебати і перши завбрали голос п.І.Світ. Промовець почав контргувасти цільність УКГУ, вказуючи що комітет звернувши великую увагу на благопійну діяльність серед громадян чим не українів, абсолютно нічого не зробив в культурно-національній діяльності. Під час цієї промови, пе уточнені з місця почав завважувати, що промовець пропонує кортику, бо "залишає багато часу".

Цей факт викликав на стінках місцевої московської преси величезну кампанію, на чолі якої стояв час. "Наш путь", котрой вилія безліч більш на голови українських націоналістів і особливо на "чвіоку". Прислів'я, що "українни пропонують вітчизняний язык - галицькому сурогату" та пос. закінчено пише, що" все ж не тягличусь вінчено, проповідь самостійників, котої змагають до посного відрокремлення від Росії та збудування "Більшої Соборної України" зустрічав в м.Харбіні цосить Велику піттоюмку /"Наш путь" ч.21.12.1934/. Потім все у спілкуваних діях появляється ряд іскривлень на адресу окремих українців, що викликало відповідне відяснення на стінках "Маньчурського Вістника" ч.47 від 30.12.1933, де писалося між іншим так: "В Харбіні немає житного українця,

жадної української організації, котрим було б позором з т.з. московськими фашистами в Харбіні та вагалі зі всякуми організаціями, що мають тенденції "загонч-неделімчеєвські".

Проведений Загальний Збори УНГромади було призначено на 24.грудня 1933 року, коли зібирається спочатку 80.чоловік, а фактично приймали участь у виборах тільки 65 членів УНГромади з яких було 33 чоловіка обрано на посади громадські посади, себто в органі УНГромади: Раду, Управу та Ревізійну комісію. На чолі Ради став п. Іванченко Є.а на чолі Управи п. Кулабко-Хорецький, заступником п. Самарський, складником п. Кущиненко, секретарем п. Мілько та членом Опетчий В.

Перед відкриттям цих нових Загальних Зборів в ініціативі п. Марчишна група членів першого Зібрання у числі 21.особи перетали що працяї свої заяву, що вони не можуть більше приймати участі в Загальних Зборах, бо Збори не правильним шляхом, бо почалася несамітна агітація проти всіх тих українців, котрі знаходяться у Харбіні незалежно-себто проти політичних емігрантів, про це було зазначено наперед відповідну статтю в "Маччик. Вістників" в ч.47. В той же день було приступено що реалізації цього планування Спілки українських Емігрантів, котрій була організована та на протязі тільки одного місяця зібрала вже більш як 100 емігрантів, швидким темпом розвиваючи свою працю, обравши свою управу, в склад якої увійшли: Барченко, Петрушенко, Шахрай, Йхно й Плакун.

З цього моменту починається гостре боротьба між двома таборами українського населення м.Харбіну. Перший табор складається майже виключно з старшого громадянства, що проживали сюди що Маньжуру на заслобіткі, або було звязано в Військовом службі в московській армії; другий табор є фактичні емігранти, що прибули сюди під час громадянської війни та збігли, після закінчення більшовиків в ССР.

Вже на Загальних Зборах УНГромади п. Кулабко-Хорецький заявляє, що "загальні збори поважні вибрати управління будінком", таким чином вважаючи громадянство у блуц, що викликало відповідну постанову Адміністрації бутинку УНКольській 19.грудня, де говірюється: "Засурти п. Барченко завести єдній Голові УКГУ Кулабко-Хорецькому й всій Провінції, що згідно з Меморандумом від 19 лютого 1933 року будуть формувати управління бутинком".

Вже 24.грудня 1933 року Адміністрація бутинку УНКольській почтує що створення постійного органу для Української Народної Думи, для чого вчине слідучу постанову: "Важливі на те, що ні одна із місцевих українських організацій не може служити візантійським волі української колонії в Маньжу-Го сформувати Управління бутинком з представників існуючих організацій, які будуть виявляти більш характер візантійської волі української колонії. Вислано листи з проєктами прислати свого представника в Управління слів'яно-українським організаціям: Спілки Емігрантів в Маньжу-Го, ф.т. "Інформація", Раді Української Народної Думи в Маньжу-Го, Учительській Спілці уко.вчительів. Одного представника від 4-х посугласиться п. Барченко. Це Управління вважається тимчасовим й йому торучається виконання регулямін Управління Бутинком".

Рівночасно починаються назовні заходи з боку комуністів утримання положення Адміністрації Бутинку та виключення як більш неподданності для української колонії або навіть ліквідувати всяку можливість існування її майна. Для цього

зкористовується стара співова, пос котру сліп твохи негатати. Ще в роках 1924-1926 р.о. провідні Українського Клубу заложили свій будинок провідні Східно-Китайської залізниці, в якому абсолютними керманичами були більшовики, а з того часу провідніння її перевело співову брошу по суту та вже кілька разів були відсторонені за ліцензію тільки якісь насливи випадку не чай можливості перевезти цього заміста більшовиків в життя. Тому коли всіні човітіліся, що б.майдан Клубу передано владою Маньчжу-Го українській колонії, нагло передали знов свою скору, до суду, тає 12. Січня 1934 р. суд вже покликав членів "чвіоку" по суду.

Про цей візіт "чвіоку" та про спілкувачів заходи відомих буде місяця трохи пізніше. Детально пос всю співову провокування більшовиками українського піла треба звертатися до Жерел, що наставлюють історію українського життя в Маньчжуриї, а також до архівних матеріалів, які збереглися тут.

Одночасно УНГромада активизувала себе та бажаючи перебрати в свою руку Український піл звертається до "чвіоку" з наступним листом під пілатою 25. грудня 1933 року: "До П.П. Барченка, П.Марочиня, П.Лхна та І.Світа призначених для прийняття Українського Над.Пому в м.Харбіні. Мамус шану звернутися до Вас зі спілкувачем. На установчих Загальних зборах Української Национальної Громади в Маньчжу-Го 24. цього місяця обрано органи керування УНГ і таким чином вжикічено формування, -заглянув ц.З Меморандуму Ніппонської Військової Місії що по передачі будинку українського Над.Пому в Харбіні /Новоетоївка ч.8/ Український Национальний Громаді в Маньчжу-Го, органів управління будинку.

"Тому Правління УНГ в Маньчжу-Го цим звертається до Вас за підтриманням та і часу передачі Йому вже почнатої частини Помешкання Українського Национального Над.Пому.

"Правління УНГ в Маньчжу-Го посторібує що цим пляном матт таке звітлення від Вас для виявлення перед тогінчим чинникам виконання змісту зазначеного Меморандуму. З повідомлення: Голова В.о.В.Кулябко-Корецький, Секретар В.о.Мах. Мілько".

Не цей лист було зано відповіть, що УНГ та не з УНГ-льянія, котра епіна має розпоряджати майданом УНГому, а тому й провадження постійного органу для управління УНГому належить виключно "чвіоці".

На простягні твох тижнів проводилося різні бачачки пос тепак та на яких засадах сформувати постійний орган для УНГому й в кінці прийшли до висновку, що треба піти такими шляхом, щоб чати тимчасове замірення, щоб потім мати можливість легко ліквідувати остаточно малоросійські елементи й для цього установити постійний, що Управління для УНГому буде сформовано з 7 чоловік, але тільки на короткий річенець, з тим, що твохи пізніше буде введене 8.члена. Для переведення в життя цього пляну було підписано спілкувачу таємну умову з п.Самарським: "На проплаті нарахі IІ січня 1934 року в якотої участі: П.Марочин, М.Самарський, І.Світ та П.Лхна участники котрої прийшли до оси такого посредування в співову зустрічі Адміністрації Булагуку Української Национальної Колонії у Маньчжу-Го: I.Повстанчі "чвіоку": П.Марочин, І.Світ та П.Лхна погоджуються на те, що тимчасово /на простяг I-2 місяців/ адміністрація складається із съомок /7/ осіб, сабто: Самарського, Мілько, Кулабко-Корецько-

го та Кушнаренко, а від "чвірки" призначаються свої три члена
2. Президент Української Національної Громади п.Самарський погоджується на те, аби не пізніше як через 1-2 місяця був введенний осьмий /8/ член в Адміністрацію, канцілат призначений від чвірки". Одночасно п.Самарський зобов'язується словом чести голосувати на засіданні Адміністрації за проповедення цього осьмого /8/ члена і підтверджує цю справу перед представником влади...

3. Що твориться розподілу обов'язків в адміністрації то присутні на засіданні погодилися на те, що праця й обов'язки будуть поділені ось такими чином: голоса від "ч", адміністратор від "4", місто голоса від УНГ, секретар від УНГ, скандінник від УНГ, завідувач культурно-освітнім відділом від "4".

4. До введення осьмого члена не можуть бути поставлені питання про сплату боргів укр.церкви та спечу частини його московським устновам.

5. Канцілатура осьмого члена, представника "4", повинна бути складана в п.Самарським". Підписи: Мик.Самарський в.о., П.Лихнів.р., І.Світ в.р., П.Марчишин, в.о.

В той же день це рішення було переведено через засідання Адміністрації Булинку, про що писалося в протоколі ч.ІІ від 11.січня 1934 р. у ч.2 так "створити тимчасову адміністрацію майном Укр.Нац.Кольцінії по обсягом принципу з.сім'юх представників української національності кольцінії в м.Харбіні, а саме: П.Барченко, Кулябко-Корецького В., В.Кушниренка, П.Марчишина, М.Мілько, М.Самарського й П.Лихна", але трохи пізніше канцілатура п.Лихнів була замінена п.Світом І., який й увійшов в перший склад Управління УНГому.

Після засідання нового Управління УНГому відбулося в поїзділок ЗІ.січня, на якому й було розподілено обов'язки так: голоса - П.Барченко, місто-голоса В.Кулябко-Корецький, секретар - М.Мілько, скандінник - В.Кушниренко та адміністратором призначено п.П.Марчишина.

Перелічим в м.Харбіні почалася підготовка пож.певажних заходів аби здобити демонстрацію проти свавілля радянськів на залізниці, а тому з ініціативи редакції часопису "Харбінське Время" 14.січня 1934 р. відбувся в ресторані "Молеон" банкет, на якому були представники сім'их місцевих громадських установ, в тому числі від українців: Барченко, Кулябко-Корецький, Мілько, Світ, Самарський. Тут під час банкету було засновано "Розпорядчий комітет" у якого увійшли як представники українців: Кулябко-Корецький і редактор "Маньчжурського Вістника" І.Світ. Комітет мав завдання почати підготовку мітингу протесту та протестаційного походу, вуличним місце, щоб таким чином звернути увагу всіх на ганебну поведінку радянської адміністрації на Південні. Цей похід та демонстрації відбувся 27.січня, відбулося тоді туже багато народу. Українці в поході займали друге місце йшли під своїми прапорами в кількості біля 200 чоловік. Після закінчення походу повернулися до УНГому, де відбувся закритий мітінг, на якому виступали з різними промовами в присутності демонстрації та представниками комуністів.

З цього присутності Управле СУЕміграції вчала листівку, відповідного змісту, текст якої було коїм того наведено в газеті "Маньчж.Вістник" ч.3/69/ за 1934 р. Успішна праця українців викликала в тих часів величезну акцію з боку їх постійних ворогів і исторія нашого будинку настує один терори-

стичний акт підпіллу котрий випадково втілся своєчасно відкрити.

Ось як це було: Вечером 4 січня 1934 року завідуючий опаленням УНДому п.В.Рабченський пішов оглямати інсталяції центрального обігрівання та на 3.поверхі коли вітчина звері маленької кімнати запримітив, що там горить на підвісі папір, тощо... негайно він кинувся ногами затоптувати всі гонь, а коли це йому трохи вдалося, він кинувся вниз та покликав сторожу УНДому п.Лисовича Резом з яким зліквітували початку почеки вже зовсім те заявивши що після цієї факту. Слідство виявило, що невідомий злочинець з клев на підвісі папір, ставі електогучі батареї та деревляне вугілля, все залав спиртом та пішов... засмагувалася, що не хтів зробити якісь комуніст, бо вони все хотіли наш будинок зліквітувати, особливо після того, коли він спричинився вони в руках українців, відкритих ворогів комуністів, та коли взяти на увагу звернення московських комуністів що суду посту Управління УНДому.

В початку лютого засилалося що харбінських укр.організацій поетворення від українських організацій з Європи та Америки. Через редакцію "Маньчжурського Вістника" було отримано спілкуваче прогнозання від Головної Еміграційної Ради в Парижі:

"З нагоди історичної початії поєднання Маньчжурською владою українському правлінню його майна в м.Харбіні, прохавмо не відмовити через нашу шановану газету передати в імені Головної Еміграційної Ради найвищі поетворення усім українським національним організаціям на Делекому Сході.

"Ми певні, що згаданий акт справедливості союзних Іпонсько-Маньчжурському Владі послужить як для розвитку дружжів взаємно відносин українського народу з іхними народами, так і для розвитку українського національного руху на Делекому Сході. В цій відповідно до відомому українському згавіту в Маньчжурії обєдналися всі житі спільноти українства на Делекому Сході і щоб всі іхні зусилля отностайні пішли на здобуття свободи і незалежності українському народові.

З глибокою пошаною, Голова в.р.О.Шульгін, Генеральний Секретар в.р.Н.Косенко".

Цей лист своєчасно було оголошено в укр.газеті "Маньчжурський Вістник ч.4 /60/ від 16.2.1934 р.

Приблизно в початку лютого місяця починається відкрита, вже відкрита не московська, боротьба за кермування справою УНДому. Починаються розмови про необхідність започаткувати ремонт всього мешкання УНДому. Стара Адміністрація "чвірок" робить вже захід, щоб засувати розмір потрібну витрату відремонтовання земанту а також з'ясовувала умови їх покриття, шляхом повгоріченневих сплат. Але ці проекти зустрікли рішучий спротив з боку членів УНГ, котрі входили до складу Управління, особливо був посту п.Кулако-Корецький та Кушнавенко, котрі показували, що гаспчачачим способом легче й дешевше можна працевести ремонт.

В той же час в самому УНГ почалася внутрішня боротьба, котра зводилася до конкуренції між Радою та Управою УНГ, що Управа фактично передбадала на себе майже всі функції правління, а представництва, зелишаки Раді тільки проводили збори та засідання. Й тому не було ні для кого умови, що 27.лютого п.Даніленко зрікся від голівування Радою та передав свої повноважності п.Антошленко К.

Цими ж днями підписується перший акт-контракт між Ніп-
посським крангультом та Управлінням УНДому про укладення та
ниппонської жіночої гімназії мешкання в першому поверсі бу-
динку. Кімнат.

Важно також тут зазначити, що своїм засіданням 19 листо-
того 1934 року Управління УНДому призначило окрему комісію
для вияснення справи ремонту З.Човерху, в якому мають бути
розглянуті українські організації, та де має прованятися все
наше національне життя. В склад комісії увійшли: Кушнаренко
В., В. піаччі та В. Кулябко-Корецький.

Таким чином постанова про ремонт переходить послідовно до
нової реалізації, але виникають різні загострення, котрі про-
водять до великого внутрішнього конфлікту. В засіданні не
зароблюється провалить ремонт, але вже 27 лютого цього було
розічнено й тільки 2. березня на засіданні Управління УНДому
стягується на зображені звіт-контракт на ремонт, виготовленій
технічною комісією, котрий в принципі вже було затверджене
рівночасно затверджується й контракт п. Правосудовчим по-
майданським представником з 10%. На вечіорному працюванні
засідання, якуючається провалії побудови про затягнання позу-
ки у розмірі до 2000 м. кубів. На засіданні 16 березня знов
підчімається справа ремонту й рішення ІІ знос відкладається
до немає бровій.

Тут п. Кулябко-Корецький веде активну працю над тим, щоб
вести Управління в такі положення, щоб воно не змогло без
сторонньої допомоги вести справу, а тому звсім консеквентно
було заслухання на засіданні Управління 17 березня 1934 р.
заяви п. Голєву УНГ Клябка-Корецького, що УНГ може по-
важити 1000 годів на час З місяці наконік з тека гарантія: Ми
комісійного характеру створюємо здість Управління УНДому
з УНГ, плячого З. Члена Управління входять в Управу УНГ за по-
важах кооперації й їх присутності там з немінне". Після широ-
кої діскусії ця пропозиція була представлена на голосування й
4. голосами проголосували З. була відхищата. Під час тіскусії п. Барчен-
ко заявив: "це є що за спроба купити за гроши наші чужі -
сумління за тисячу чаянів" Засідання було переведено, а у не-
підлін було звільнено Управу УНГ спільне засідання органів УНГ
та Управління УНДому, на якому знов стояли ті ж самі питан-
ня, але ніякого рішення принятого не було через величезну роз-
біжність поглядів та великих претензій п. Кулябко-Корецького
й його товаришів.

Цілий рід засідань Управління УНДому присвячується
справам фінансовим, котрі й проходять в дуже напружених обста-
винах, але все ж в це більшою яскравостю виявляється, що з бо-
ку УНГ є заждання виключно егоістичного характеру, забрати в
свої руки Управління через підчімання його повністю фінансово
му коштарсько, інакші для цього посвягку у розмірі тільки звіс-
ти сячим коштарів. В той же час швидким темпом процвітає ремонт
З. поверху, не чилячися на те, що фактично ремонт не затвер-
жено й тільки простоколом ч. 17 від 23 березня 1934, року висту-
ється, що потоібно "передати УНГ справу ремонту й виплати не-
гайніх обов'язків по Управлінню УНДому до 2000 годів, з рів-
ною і експлуатацію "ому". Але важко те, що з 7. членів Управ-
ління під цим простоколом в підпис тільки З. Члена, а головний
насторійний простокол п. Кулябко-Корецький ні під цим, ні під
іншими простоколами нічне не поставив жодних своїх підписів,
ігноруючи всі постанови Управління УНДому та таки своїм відхи-
щенням.

З цього чиа починаються скандали з кредиторами, котрі вчиняють грошей, бо ні з цих з них не було ніяких умов про сплачення зобов'язань, коли з ними починається процес націонаціонізації УНГому.

Важко теж тут зазначити, що своїм засіданням 29. березня 1934 р. Управління УНГому постановило всі зобов'язання грошові погодити на негайні, котрі мають бути сплачено в негайно, згідно угоди з УНГ, що цими чинами зі сквербниці УНГ, як постачка УНГ й тільки констатується що загальна сума цих зобов'язань за цей день виносить 3.451.21 м. поларів. "З цих негайніх зобов'язань, котрі отже мають бути сплачені у найближчих дінях, 2131.07 м. поларів. Сконстатовано, що для закінчення земського обсяхільно перевести відсотки в земські працівники ще 1422.32 м. поларів, котрі теж постійно будуть перенесті до негайніх".

На Засіданні Управління УНГому 3 квітня був підніманий питання сплатення негайніх відсотків і тоді П. Куллябко-Корецький заявляє в імені УНГромади, що "з огляду на те, що затримуються спрощені переведення земські організації місцевого життя, УНГ не може проводити відсотки, вказані в умовах". Тут же говориться про умову, котра ніколи ніким не була підписана.

Ці останні засідання Управління УНГому, як оновж і українське життя з ним починають зазуватися з різними внутрішніми та зовнішніми проблемами, про якій й буде виснажено в слідуючому розділі.

РОЗДІЛ III.

В січні місяці для справ зовсім незвязаних з українським кольонією було засновано про редакції газ. "Харбінське Время" так зв. "Руководящий Комітет", котрий й перевів в місті справу демонстрації та агітації постої земської політичної бойкотувачів на Кінічно-Маньчурській залізниці, котре руйнує місцеве життя та веде його до руїни.

На цьому фактично роля комітету закінчилася, але не кому з його членів захтілося цей комітет зробити органом для всієї еміграції та тим самим мати можливість впливати на еміграцію, яку вхочили москалі, українці, татари, кавказці, жили та інші.

Членом комітету від українців був спочатку П. Куллябко-Корецький, котрий ніяк не погоджується здійснити свою процесу перед іншими представниками в цьому комітеті, котрий почав проводити фактично чисто московські справи. Це викликало обурення серед української кольонії й ще 23. лютого 1934 р. на спільніх сходах Управління Ради та Рев.комісії УНГ було заслушано протест п. Самарського, та листи-протести ОУМу. Заява п. Самарського була такого змісту: "З огляду на те я рухую вступи в Аомські, демонстрацію "здінства" цієї еміграції - чим вісімські коли хотять заманіфестувати здінство "народів Рос.Імперії" що в очевидності правдю, а з боку Ук.Нен.Громади в надамання принципів багатолюдної боротьби українців. Тому рішуче протестую та залучаю собі в цій справі повну свободу руху".

Спілка Української Молоті - СУМ постав заяву: "Цим по-
пас СУМ до відома на спільне засідання Управи, Ради та Рев.
Комісії УКГромади, що спілка не постіляє рішення в справі
по"сутності" уко.представників в КомсоДі, як вияви порушення
загальних національних принципів, протестує та заявляє, що пі-
тання цільного перебування спілки в рамках УКГромади
стає відкритим" підписи: В.Беторенко, Х.Воглан.

Було також розіслано всім українським організаціям
м.Харбіну й лист за спільними підписами в імені І.Т."Прес-
віта", Спілки Українських Емігрантів, Спілки Українських вчи-
телів від 3.квітня 1934 р. такого змісту: "Підписані органі-
зації вважають, що наїздуванишою переважно що перевезення
цілі спраги/обстановка/ в замежні національно-територіальні
кіл українських національних організацій на еміграції,
пречіставнуком УНГ назовні й що отже наїздуваний ве-
гайним кроком повинна бутти зміна шкільної антиукраїнської
лінії й усунення з репрезентативних посад членів особр". Під-
писи: П.Марчишин, І.Барченко, Р.Барчевич.

Щож торкається самої позиції в них питань Управи УН
Громади, то вона зливається засудити наїснської вефеть тим
самим її головою по поводі руїни, з великою впевністю. За
їого підписом та секретаря - п.Самарського належдається ось
такий лист до Управи Спілки Українських Емігрантів: "19 бе-
резня 1934 р. Цим поставмо до Вашого відома, що дні 18.березня
відбулися спільні засідання Ради, Управи й Управління УНГому
де було обговорено конкретний матеріальний стан Управління
Домом в звязку з вимогами гospодарського життя. Констатовано-
но той факт що ці труднощі в віслідком організаційних таек-
тів-аномалію в житті Української Колонії. Тому звід розрі-
шено ці небільші питання, одноголосно прийнято наше наведе-
ні таї резолюції:

І/ Схотини висловлюються за необхідність негайніого пе-
ревезення центраалізації української громадської праці.

2/ Схотини уважають, що і згідно з пілготовчю роботою
мишного року, як і висліду потеперешньої практики-громадська
підлянка має запровадитися одинію громадського типу органі-
зацію.

3/ І що згідно з принципами свого засновання такою ор-
ганізацією в м.Харбіні є УНГ.

4/ З огляду на це, уважаючи, що справа УНГому є справою
Української Національної Колонії, а Управління ним в питання
громадської праці, висловленій починки наїздуваше має найти
місце в Управлінні УНГому.

5/ Організації спеціального типу-наукові чи політично-
го - можуть як і всюди існувати самостійно, бо їх членки є
спеціальною сконструютою типу.

Ч.2/ Схотини пропонують Управлінню Українським Наци-
ональним Домом в огляду на склавшіся обставин, передати спра-
ву земанту в рівніж і експлатації Дому УНГ, комісія котрої
зробить необхідні вигатки по земанту та Управлінню Домом, й
проследити цю справу".

Тут можемо ствердити, що такої одноголосної постанови
схотини внесено не було, бо член Управління УНГому - ча-
стина залишила засідання.

Вже 2.квітня 1934 р. УНГромада звертається до окремих
членів Управління УНГому з листом, якого зміст у скороченню
такий: "написалася вам витяг з протоколу Засідання Управи
УНГ від 1.квітня 1934 р., протокол ч.18. п.4.: Постановили:

Управління Українського Національного Дому в м. Харбіні.
стоять: Ю. Шахрай, І. Свят сіяте: М. Мілько, П. Яхно, Д. Барченко.

Українські діти на ялинці в УНДомі у січні 1934. р.

а/ стверджується, що справка Упрев.УНДому що що боргів неясна і незрозуміла, тому прохати представників УНГ надлежно засувати по справі у Управлінням УНДомом б/Упревом УНГ розглянувши справу позиції та умови укр.життя рахунок "неможливим переговорювати в цій справі з громадянами, котрі раніше фінансували й малиб цальнийше фінансувати цю справу".

В засіданні Управління УНДому 8.квітня 1984 року ця проблема розглядається посить петальню, котру ми рахуємо по-тройм засвідчити її самим петальним спрэсом, бо всіє привела ця справа до інших дуже глибоких конфліктів як у середні УНКольонії, так виявилася й на засіні.

На цьому історичному засіданні Управління УНДому дуже широко обговорюється справа внутрішнього життя й в дискусії приймають участь всі члени Управління. Ми наводимо тут тези цих дискусій по окремим запиткам:

п.Барченко зачітає лист УНГ про центральний єршан /Текст ми навели у вимках вище/.

Слово бере п.Мілько, котрий говорить так: про рією УНДому та історію повстання укр.нац.організацій з кінця 1933 р. Национальні позиції були ледве не стражені, про це не раз говорилося на засіданнях установ УНГромади, бо велася робота, котра вела до компромітациї, завдяки посвідченні цього пана.- К.К.

З міста п.Кулябко-Корецький протестує.

Далі він твердить, що пілітка цієї єссеївської школи винесено на вулицю й тільки процпонував свою революцію.

Тут бере слово п.Самарський, котрий говорить слідуюче: мені ясно, що треба провести обєднання. Справа Руководящого Комітету у нас передбачена. Других пропозицій я не бачу. Кулябко-Корецький говорить, що тільки його - рішення громади важко, а тому мої настанови не мали смысла. Таких поглядів не може бути. Для зменшення позицій треба тільки вести не так, як це було. Глобальність не пустячки. Харбінська преса говорить про "общий котельськ".

Кулябко-Корецький з місця заявляє: "я можу зробити заяву про свій вихід.

"Я кінчу, що справа УНГ по відношенню Руккома не правильна й виншу революцію про необхідність зважання підгатського зіборання для розвіщення цих справ обєднання..."

П.Кулябко-Корецький заявив тоді: "я требую фактів. Ти що говориш п.Самарському-соломянину факт. Я протестую, мені наважують чужі гріхи. Я готов вийти зі складу, як що мішо обєднанню".

Кушнаренко: прошу всіх й п.К.К. єссеївців погратися спокійно не справу.

Самарський: я представляю собі справу так, як це уявляється тут. Я виступав в УНГ, але мене переголосували. Від хібної лінії треба війті, Згідно листів єдинікою перешкодою є залежність лінії навколо та на підгатському зіборанні це що обєднання буде розвіщено.

Мілько: Я хочу відокремити голосу УНГ - п.Кулябко-Корецького й УНГромаду, бо посвідченні п.Кулябко-Корецького й його пумання не є мої, бо я член УНГ. Так як я думаю її СУМ й член УНГ п.Самарський, котрий казав, що залишає в цій справі вільну руку. Я заявляю, що все є витвір цієї ціної

особи. Завжди вилазе політика спілкії особи. Угода з УНГ про громіш-візлає особа. Хто тає розпорядження пос. демонт, коли не було постанови?

Тут п.Куллябко-Корецький починає кричати...

Куллябко-Корецький говорить: "я требую зазначити, що сьогодні засідання Управління УНДому й ми мусимо займатися цими справами УНД, а не громадськими, а з другого боку з брехня, що про мене говорять, я не цвіраю, бо піло крутиться не в той бік / вставка п.Світа: у бік москальів хотіли / й пішов тільки тому, що тіло цвіта посвятиться від УНГ... я... я хочу Іншого..."

Самарський: я тверджу, що справа обезнання постійна, бо без цього не можна посвистувати справ УНДому й тверджу також, що політика п.Ч.К. є політика УНГ, постої якотої я постійно виступаю, а вас п.Куллябко-Корецький я привів: "чи ви посвяталися можливим та, що укр.нац.організації рахують ганебнім?"

П.Куллябко-Корецький: я рахую лінію правильності!

Тоді п.Самарський читає: постійно, щоб була винесена революція.

П.Світ вносить свою резолюцію на голосування. Знов п.Куллябко-Корецький починає сповідувати свою посвідченку й заявляє: я готовий вийти й відповісти!

У справі революції п.Кушнarenko вносить побажання, щоб революція була спокійна та не накликувала тіней на осіб, та щоб було затвердовано план реорганізації громадського життя.

Знов п.Самарський говорить про обезнання, про лінії посвідченку та про хідність лінії п.Куллябко-Корецького.

Кінцеве слово бере п.Барченко й говорить, що цікавість виявила всі положення, що піттвежено й п.Світом й цр. Й після п'єдерів стартує на голосування революція, котра приймається, але п.Самарський й п.Кушнarenko були проти цієї революції. Революція звучить так: "З огляду на те, що справи загально-організаційні ввязані суть нині зі справами Управління УНДомом, Управління УНДому після громадського обговорення справи обезнання, окрема у звязку з листом СУЕМіграції, ф.т. "Пресвіті" й Учительського Спілку від 3.4.1934 р. ще раз пілкредися необхідність негайного переведення реорганізації місцевого громадського життя та обезнання активних відразу укр.національних елементів м.Харбіну вважає, що найголовнішою передмовою є переведення цілої справи в земляння виключно національної лінії невідкладної для всіх укр.нац.організацій на еміграції представником УНГ наважні й що тому найнеобхіднішим є скромні місцеві з пля успіху справи обезнання й тягобіє національної справи зміна цієї шкільної антинаціональної лінії, а разом з тим і усунення з репрезентативних посад ланції особи".

Слідуючою точкою цього засідання Управління УНДому, було поставлення питання про вхід 8.членів в склад Управління УНДому. Після запитів формального характера, коли п.Самарський було заявлено, що він має таємну угоду з "Чіріком", п.Світ зачитує текст цієї угоди від II.січня 1934 р. Але остаточне розширення справи було переднесене на слідуюче засідання. Враження від цієї угоди було на неутамничих осіб велике, бо воно висвітлювало справу формування Управління зовсім з іншого боку, як про не твердив ввесь час п.Куллябко-Корецький.

На засіданні Управління УНДому від 5.квітня знову стається спрэва брошай та стверджується, що через незалежні від Управління УНДому обставини спрэва обслідування зупинилася, а тому й брошай управління не може отримати.

Про спрэву 8.члена у цюшій тіскусії п.Самарський заявляє, що з огляду на те, що посягок членства в Управлінню був змінений, бо не є особистий, а суспільнісно-представницький, і він уважає себе відьмом від зобовязань по умові з тэзома й голосувати "за" лише толі, коли офіційно буде стверджено, що членство є особистого характеру, як репрезентантів уж.нац.кальонії. Тоді вголосує свою заяву п.Мілько - що з огляду на угода п.Самарськаго, котроя він почуває й себе зобовязаным - він голосувати "за". Таким чином спрэва переворотиться про необхідність введення 8.члена.

Одночасно повідомляється, що п.Мілько відкликується зі складу Управління УНДому Управою УНГ. Не що п.Мілько заявляє, що свого ставлення він съогодні не може виявити, бо не знає змісту цієї постанови УНГ.

А текст цієї постанови обєктивного засідання Ради, Управи й Рев.Комісії УНГ постою істотнє, бо говорить про приватні спрэви. Текст ії такий: "Розглянувши діяльність члена УНГ п.Мілька, М. йіксус, що почетінка п.Мілька в сучасні часи вже не єсць харектеру несівніваженой, несвоеї лумки, але перемінилася в явну честуруктуру, шкільну роботу, котра не може погодитися навіть з його п.Мільке поглядами й тверженнями, котрі не раз висловлювалися ним проглотно. Не виникаючи в те, чи ця почетінка викликана злом волю, чи хворістю, УНГ такої почетінки-роботи толерувати не сміє, а тому постановяє, викличти п.Мілька М. з члена членів УНДомет з съогоднішнього дня". Голоси Управи УНГ В.Кулако-Корецький за Секретаря УНГ М.Самарський..

Щоб закінчити освідлювання цього факту, спроби п.Кулакса-Корецького неуважти свої лумки в житті, треба навести постанову Управління УНДому від 27.квітня 1934 р. котре каже так: "т.б. З огляду на те, що Управління УНДому є сформоване згідно Меморандуму Ніппонської Військової Місії в м.Лебедині єз.есобовому принципу відом-показом чого в 11 лист Управи УНГ від 11.січня ц.р. ч.ІІ,І,- лист Управи УНГ в спрэве п.Мілька не розглядається як належний компетенції Управління УНДому".

Біл ці поспії було продюлюємо що самого важного під ту посую засідання Управління УНДому, котре тало новий наприамок для всій його таєшої діяльності та ця можливість позбутися тих обставин, котрі ввесь час унеможливлювали виконання в нормальних умовах. Таким засіданням слід уважати скликання 14.квітня 1934 р. котрі й булемо опускати на підставі постулату Управління, У.Н.Дому, що все це зафіксовано туже точно.

Посягок пна бути такий: 1.Організаційні спрэвы, 2.Справа введення 8.члена, 3.Фінансові спрэвы, 4.Позачергова заява Голови Управління УНДому, 5.Лист УНГ та 6.Різні спрэвы.

Голова Управління п.Барченко інформує Управління УНДому, що після той тіскусії, котра відбулася останнім разом, виявилася крайня необхідність остаточно зясувати саміх хаскетей Управління УНДому, тля чого Президія виготовила окремий лист що відповідного чинника та "сочучла п.Світу всесвіту" розмову в цій спрэве. Інгі спрэва вияснена так, що "зміна складу Управління УНДому можливі лише на основі подозуміння

з Управлінням УНДомом і УНКольськю, що Управління складається з представників УНКольської в Маньжу-Ті-Го і не може перевинути своїх прав й обов'язків кому буть".

Після цього устійнення навязалася човне тіскусія, головно виступав проти п.Кулябко-Корецький, котрий настисав на кінець на тому, щоб була зроблена перевіра засідання, аби він та його товариши мали можливість порадитися з УНГ, але коли це було поставлено на голосування - рішення засідання не перевиривати. Тоді п.Кулябко-Корецький та Кушніренко залишили кімнату засідання. Далі зачітуються резолюція п.Мілька, котра й була принята цілком, як наведено і тут: "Управління УНДому з інституцією і складається з представників УНКольської в Маньжу-Ті-Го які такої".

2. Зміни складу Управління можуть бути лише на основі цотичного рішення Управління УНДому, як представників УНК і як інституції одиноко відповітальної і перед УНК і перед цотичними учасниками чинниками в такій справі і виявляється як внуточнене посуміння УНКОльської.

3. Передавати свої права і обов'язки Управління УНД не може ні сквоємим особам, а не поспінским організаціям, бо тим бі корушувалися управнення й відповітальність Управління УНДому в цій спеціальній справі".

Розглядається також справа 8.члена Управління УНДому, коли Голова Управління інформує, що попереднього разу на основі угоди п.п.Самарського, Світа, Яхна, Марчишина, що була підписанана в організаційній цілі Управління УНД, та скріплена вона словом чести п.Самаоського, а також тільки цякуючи цій угоді, явилася можливість створити сучасне Управління УНД, постановлюється ввести 8.члена, канцілатура на котрого встановлюється п.Яхна Невла. Всіма присутніми голосами це рішення приймається.

Знає перед Управлінням ставиться справа фінансова, бо ремонт, який без позволу Управління УНДому проводиться, потребує грошей а кредитори вже починають робити відхилення та погрози.

Голова Управління п.Барченко константує, що "вісутність панів, уповануважених УНГ для переведення переговорів, на жаль Управління наразі не в стані мати точний перегляд фінансової сторінки". Засідання постановлює, що "константуючи, що невиправдану неприсутність членів Управління - цівінческих членів УНГ з чого не в можливим нині мати перегляд фінансової сторінки УНДому, також ясно стало, що обіцянки Управління УНГ не виконані, а тому Управління постановлює, що справа умови пояснила у повітрі та сьогодні після цотичних вияснень не можливо передавати права і обов'язки Управлінням поспінским організаціям, тим більш став Управління УНДому відповідальним за всіх фінансових справ. Управління УНДому відповідальним за розрахунки з підприємствами всіх заходів та перевести затримання посвічки для потреб УНДому від 5.до 10.000 грошей".

Слідуючою точкою була посачергова заява голови Управління УНДому п.Барченка, коли він вказував, що необхідність його залішати м.Харбін, не час йому можливості виконувати обов'язки Голови, та що він прохав, училення як члену Управління відпустки на 2.місяці, а також ставить на посвічок лінений питання вибору нового Голови Управління УНДому. Управління УНДому стверджує, що п.Барченко, як Голова Управління УНДому спричинився як найбільше і до організації і що по успішності

роботи Управління і висловлює свій жаль з появою його усту-
плення, і уділює йому вітпustку до 15.чervня. На голову Уп-
правління УНДому обрано п.Павла Яхнє". Було також розгляну-
то листа УНГ про введення в склад Управління УНДому п.Опал-
чого замісто п.Мілька, але з огляду на те, що внескодавців
членів УНГ не було на засіданні та від них не можна було ви-
яснити наскільки їх вимога відповідає цілям та завданням
УНДому, рішене листе не розглядати.

Вже через кілька днів товолоса Управління вживати
спеціальних заходів аби усунувети внутрішню проблему Упра-
вління УНДому. Ставиться на розгляд засідання Управління внут-
рішня справа Управління, що стверджується, що п.Кулябко-Ко-
рецький ігнорує постанови Управління, жадного протоколу не
підписує та сам заявляє, що жадного Управління він не ві-
знає. Тоді поспонується завіщення п.Кулябко-Корецького на
кілька засідань в правах, як пос не пропонує член Управління
І.Світ. Після довгих лебідя, як поганяється постанова, що "Уп-
правління УНДому на підставі свого регуляміну й практики
стверджує, що моменти неймовірного заплітання й невигідного
положення сповідів створюється в першу чергу абсолютною некар-
ностю місто-голови п.Кулябко-Корецького, свідомо ігноруючого
постанови Управління УНДому, своїми виступами наговіні цикрек-
тичного орган укр.нац. колюнії, зчинюючи уповнені в спра-
вах адміністрації УНДому й вже самим безпрецедентним напі-
писуванням жадного Протоколу Управління УНДому, руйнуючого
цілість Управління, як інститутів. В інтересах збереження
УНДому та уникнення винятівності спільноти Управління УНДому
й в перечисленнях абсолютної неможливості постанови по-
зібного - Управління УНДому постстановляє в характері дисци-
птиварної кадрів внутрішнього порядку завісти п.Кулябко-Корець-
кого в усіх правах члена Управління УНГ на чоргові п'ять за-
сідань Управління УНГ.

Цим же протоколом ч.24 від 5 травня 1934 р. обирається
замісник секретаря п.Світ Іван.

Засіданням Управління 22.травня було розглянуто кім-
нати на 8.поворсі для коінстанції нашими українськими нац.
організаціями згідно такого порядку: кімната ч.1 для кінго-
зібрні, к.ч.3. для УНГ й Спілки Укр.Еміграції, ч.3-кімната
Управління УНДому й Преси.

У вівторок 29.травня скликується спільне засідання Уп-
правління УНДому, національних організацій та крепітірів, та
розглянуто сповіді сплачення боргів, що були зроблені УНГ у
звязку з ремонтом УНДому. На засіданні в присутності пред-
ставників усіх згаданих установ, що засікається в цілах УНДому.

Під час цієї засідання член УНГ й робітник технічної ко-
місії допустився занебіжно вчіння, коли дозволив собі мос-
ковської лайки. Тільки рішучі заходи дали можливість лікви-
дувати цю авантюру. Своїм протоколом ч.27 Управління заборони-
ло п'язму п.Лішанову вступ в УНДім.

Починаючи з цього моменту в Управлінні починають без-
конечні турботи, звязані з погашенням боргів, нароблених ре-
монтами та способи полагодити взаємовідносини з УНГ, котрі та-
кож було що великого напруження повітівкою п.Кулябко-
Корецького, котрого абсолютно не цікавив лад в УНДому. На
засіданні 9.чervня 1934 р. розглядається сповідь засідання винут-
рішнього порядку та зробиться сліпуча постанова, "коінстанту-
ча постійної цією тчами вже систематично проявил ігнорування

п. Кушнаренком Всі своїх зобовязків члена Управління УНДому - Управління УНД постановляє звернути належну увагу членам Управління п. Кушнаренка що цо передбачених ним зобовязань та що цо неможливості продовження подібного на талі". Цимеж підписи вилоговано та підписано перші контракти між Управлінням УНДому та первими арендаторами. Таким чином Управлінню вдалося накінечь винаймити свої вільні мешкання та отримати на руки більш як 2000 гобі, щотало можливість оплатити півчу частину боргів і тим таохи послагодити взаємовідносини з крепітськими та розпочати більш нормальне життя. Слід зазважути, що рівночасно починаються взаємовідносини з УНГ, бо там були інші плянги, що до авенюарів, бо п. Куллябко" Корецький хтів підписати умову з московською гімназією, оперуючи в цій справі доказами більшої грошової платні.

Продовжиться в життя справа переднесення в кімнату київські боргів від всіх книжок, падеться постійне почищання тла ф.т. "Просвіти" та ії бібліотеки, а на 17. червня призначається та залучається загальний Збори т. "Просвіта". Пізнімається справа укр. школи для чого обирається комісія, в склад якої входить: п. Андрущенко у. Данильченко, Р. Барилович.

Треба тут занотувати також, що заходами редакції "Маневицького Вістника" урештівуться через харбінську редакцію перша спеціальна програма Академія св. Памяти Св. мцв. Петлюри, котра й проводиться з величчим успіхом. В салі УНДому було поставлено радіо-приймач й зображені українські маєтковість прослухати весь програма.

У початку чесння відбувається перша імпреза в УНДому-концерт хору п. Кукурузи.

В наслідок різних внутрішніх конфліктів, що виникли у звязку з ремонтом та грошовими зобовязаннями проходе майже пів року в Напоуженому поділження, коли члени УНГ п. п. Кушнаренко, Куллябко-Корецький та Самарський подають свої почищання про вихід зі складу Управління УНДому. Вже 6 липня Управління УНДому постановляє виплатити УНГ проти належних документів 500 гобі на погашення боргу по ремонту З посереду, що й заскорочається перевести в життя президії. Під спрівіж ремонту заскорочається залучати представників організацій, щоб скласти комісію для приняття ремонту та його перевірки.

Постановою Управління від 14. липня заскорочено було п. Кукурузі виготовити кошторис та підготуватися до вилоговання сцені й ріжногої її покладання.

В той же час п. Куллябко-Корецький, котрий був більш всеобщо звязаний зі справою ремонту, старається юсти втягнути обіцянні чинники в грошовій піла та компромітувати украйинській нац. Лім. Всі спроби честності тільки по мінонгої послегодження спраги боргу зустрігають повній його співстав, а решта членів Управи УНГ не може самостійно перевірити свої справи. Згадується все більш труйніші справи, з котрих вдається убити тільки тому, що накінечь після довгих пругватих пефесій знову знову здобувається того, що Управа УНГ пішла на шлях ліквідації п. Куллябко-Корецького, як головне Управи УНГ.

Коли цей крок було зроблено й в складі Управи УНГ провелись повні зміни легко було послагодити всі інші справи й вже 1. серпня 1934 р. підписанося цогсір між Управлінням УНДому та Управою УНГ, котрим зобовязується Управління УНД виплатити Управі УНГ 1800 гобі, з котрих 500 гобі було заплачено при підписанню умови, а решта 1.306 гобі було відложено

на рівні сплати рахунків не простили до 1. березня 1935 р., але Управа УНГ зобовязалася передати Управлінню всі належні докumentи та рахунки, що відносилися по ремонту УНДому. Ця передача рахунків та документів мусіла бути виконана до 1 вересня 1934.

Цим актом угоди між Управлінням УНДому та Управою УНГ вдалося підлагодити на чеякий час внутрішні взаємовідносини між укр. організаціями, але все ж залишалася не розвязана багато справ, у тому числі й справа організації належним шляхом цілі Української Національної Кольській. І ця проблема чалі ввесь час турбувало життя українських організацій та утруднювала як іх процес, так і ускладнення саме життя й правло Управління УНДому, котре виступало в той час як інституція, що складається з представників УНКольській.

В самій адміністрації УНДому також починається заходи, щоб налагодити вітчітність та тілесовітство й для цього покликуються Сухальтер, вироблюється точний план тіловедство та бухгалтерії. Купуються необхідні книжки, вироблюється зразки різних бланків, квітків, тощо й таким чином ставиться вся канцелярійна справа належно. В кінці серпня виникає цукава справа зі спортивними, бо СУМ організовував для своїх членів спортивні вправи з допустив для участі й чужинців, що спричинилося до порушення ладу в УНДому. В результаті Управління УНДому прийшлося приймати окремі заходи, щоб зберегти порядку та довести до відому поточних організацій усталений правильник внутрішнього життя УНДому.

В кінці місяця також Управління УНДому чігається про від'їзд в м. Харбіну начальника Ніпонської Військової Місії полковника Командуара, котрий проводив передачу УНДому на руки УНКольській, а тому на спільному сходині представників укр. нац. організацій було вирішено передати йому співідельну памятку панку-адресу. Виготовлення якої й було засоблено чеськими містецькими, - переделена в синій ексемпл, на котрому вишило українським розрізом рамку та український герб-транзуб. До панки вложено співідельний арокуш паніпу, з напукованою жовто-блакитним кольором рамкою, на котрому по українські написано слідуюче: "Генералу-Майорові Командуара на честь свого від Української Національної Кольській в Маньчжу-Ті-Го. Харбін, 24 серпня 1934 р. Український Національний Гім". На другому листі написано ніпонською мовою переклад цього напису. Панка була передана Генерал-Майорові Командуара представниками українських нац. організацій.

В ніч з 22. на 23. серпня після повної піскусії на засіданні Управи УНГ накінець було переведено сповідь ліквідації головування п. Вулябка - Корецького й голівком було обрано В. Кушнаренка В., а замісником п. Селіска. І.

Здавалося, що з цими перемінами в УНГ було можливо провадити вже чалі життя укр. організацій більш нормально. В УНГ почалася посіяна нац. передачею Управлінню УНДому різних документів, багато підписаної І. Серпня угоди.

--OO--

В осені харбінські українці понесли велику втрату, коли помер начальник 2. г. п. я. 9 вересня скарбник та активний член ф. т. "Народіті" Володимир Г. Дахнович, проважати тіліні останки якого прийшли всі активні члени УНКольській та представники організацій.

--OO--

Деякі замислення внутрішнього життя чало можливість поиступити до організації українського театру, для чого було зorganізовано колектив укр.артистів, уповноважений якого було призначено п.Муріна В., відомого укр.артиста й на 27.вересня почався перший спектакль "Пумсгуб" який проходив з великим успіхом, а слідом за ним пішли інші вистави з побором місцевим успіхом, але не спрятуючи матеріальної стороної й тому в швидкому часі колектив мусив частинно змінювати свій програм та ставити спектаклі не так часто. Це трохи згодом пакуючи интригами одиного чужинця, котрий віз в склад колективу ціло було розвалено й театр було реорганізовано тим спосібом, що було створено театральний вітчіл пра СУЕмігрантів, котрий вже й провадив це цілі, удаштовуючи щод кількох вистав на протязі всього сезону.

В самому громадсько-суспільному життю в Маньчжу-Ті-Го в той час проходило також багато змін - по-перше місцева чергава виступає на шляху вже конкретних переговірів з СРСР по справі купівлі Північно-маньчжурської залізниці а по друге, емігранти починають отримувати багато відомостей про те, що в СРСР проводиться безоглядна нагінка та терор супроти мирного безбордянського населення, що викликує рішучий протест, ультиматуми наролями клуба "Прометей" в стінах УНДому, коли буде внесено окрему резолюцію з приводу вступу СРСР в склад Ліги Націй в Женеві. Цей мітинг протесту відбувся 19 вересня 1934 р.

Цими "ніями" відбувається чорговий акт: внесення заколоту в українське життя з боку чужих, коли в газетах було поміщено єгозаміщення, що ускочить відкриття нової московської школи відбувається в УНДому, коли на це не було відікані згоди, навіть не було дозволу.

На 18.вересня було засідання в цього привату складу представників УНДельсії на яких й обмікнуло всі справи. Ці склади ухвалили, що Управління УНДому в ніжному разі не має права утилити мешкання для цього урочистого дня чужим, але місцева газета "Харбінське Время" помістила замітку під заголовком "Вредное течение" в якій стоялася післяєтувати українську кольонію, але й цей раз українська кольонія - ці організації виступали з протестом очієдально. Цей протест було затримано в ч.31 за 1934 р. в газ."Маньчжурський Вістник".

Наконець, як повідомляється укр.організації в імені укр.нац.кольонії виступав вже час п.Кулябко-Корецький, котрий нікого в Українів про це не інформував, а також не мав на те ніякого права. Він та цього засудив свою участь в т.з."Руководящем комітеті", якого членом був.

На нараді представників укр.організації 26.вересня було сішено посвідомити саміх "Руководящий комітет" та все суспільство про те, що п.Кулябко-Корецький не має ніякого права виступати в імені укр.кольонії, а 3.жовтня також відшкіднявши з УНДомада, та на ім'я цього комітету було надіслано підписаного представниками укр.організації лист з категоричним заявленням, що п.Кулябко-Корецький "не є жодним представником й немає ніякого мантувати виступати в імені Української Нац.Кольонії" в Маньчжу-Ті-Го". Так закінчилися виступи цього чізка на зовсі та в середній української кольонії.

Певет самим Управлінням УНДому в осеніх повстають дуже посважні питання, свого відношення до національної праці в м.Харбіні, тим більш, що українські організації не мають

жатих грошових засобів. В такому положенні були уко.театр, ф.т. "Пресріти" та витрачність газ. "Манькіурський Вістник", який на період з 1932-1934 р.р. посіс втретє більш, ніж 2500 гобі. Тому Засіданням Управління УНДому 2 жовтня 1934 р. було постановлено піттоумети укр театр та у відповідь на лист вчителів читав "Манькіурського Ністника" щоб утіленою по-зки, ляється позике з річенням 6.місяців в розмірі 50.гобі, як рівною сплачується рахунків за оголошення на суму 26.гобі. Треба занести, що раніше протоколом ч.37 т.9/д було узілено по-зичку т-ву "Січ" у розмірі 20.гобі за організацій-ні пілі.

Розглядається також сучасній справу украйїнської початкової школи, яле велика витратка, якіх потребувала школа не мала можливості. Управління піттоумети не велике та важне ціло, бо панівних прибутків школа не могла мати, а всі витратки взяті на себе Управління не мали можливості. Тому спрода школи в 1934 році не була як слід подібна.

Театр украйїнський було піттоумено Управлінням УНДому в тому розмірі, що Управління не брало меже відмінних грошей за користування салюю та світлом, в той час як само кожного вечера мусіло витрачати значні суми для цього. Але в цій піттоумі не братувала театру, бо чужа особа п.Слав'янський, що була покинята колективом в свої склад спричинилася до того, що колектив почав розпадатися, а цьому пану вдалося намовити не тверді елементи обсяти себе адміністратором замісто п.Мурина.

Вже 5.листопаду знову пройшлося Управлінням УНДому затвердити витрачність "Манькіурському Вістнику" в рахунок по-зик від 2 жовтня 1934 р. 50.гобі, що тоді витрачність проходило по-зик в розмірі 100.гобі.

В ці дні Управління УНДому складалося з чотирьох осіб: голови - П.Лиха, секретаря - М.Мілька та членів - І.Світа та П.Марчишина та І.Бащенка, що знаходився у відпусці, потребувавши по-зик межами М.Ларіїну, на засідання Управління УНДому 5.листопаду ставиться на посідання членами спрода. Після зведення складу Управління, коли виноситься постанова слідуючого характеру "з чотирьох хвилин пригнання визнання Управління УНДому". Переведенням спрода зсувається президії. Протоколом ч.47 від 7.листопаду виноситься постанова, що нагородити заслуженого листе п.Марчишина, що він пішов, що по-особистим працівникам не може істи нести обов'язки члена Управління УНДому та дослідити його. Цей лист був посыплений Управлінням УНДому та відібрано.

РОЗДІЛ IV.

Так постало необхідність тіжного післявнення складу Управління УНДому новими членами, що Управління п'їм по-піс-тіх членах не мало можливості вести своїй процесії, не говорячи про технічну й моральну велику відповідальність, а тому засіданням 12.листопаду 1934 р. протоколом ч.48 було внесено до складу Управління нового члена п.Юра Шахрай, складника СУЕМіГрантів та було йому передано посвячення складу Управління УНДому.

Післявнення складу Управління УНДому мало можливість відповісти пляному обсяту на пільшім університетським відповідності та всього тіло-відстезе, котрі потребували дуже великої

праці та багато часу, та тим більш важних, що немічався новий конфлікт з Управою УНГромади, котра не виконала частинно своєго обов'язку, що по передання Управлінню УНДому всіх рахунків та відповідності по справах ремонту З-Посередку УНДому.

Так засіданням Управління УНДому від 19 листопаду 1934 р. протоколом ч.49. там було вказано так коротко: "Справа неподрібнення умов відповідників Управи УНГ. Виясняється, що під затягуванням /Управа УНГ.- почт. автозав./ стартувало дійсність постанови відносно переведення теми /на чоргової/ на місяць жовтень 1934 р. виплати УНГ з огляду на запевнення відповідників Управи УНГ п.п. Кушніренко та Машція, що узявлення ІІІ зички на суму 200.гобі. Умова після пакета відповідників УНГ не отримала і взагалі саботують цілу справу посуміння та погрімання угода. Дітськож по цього часу УНГ не поставила належних документів, зокрема на "Рахунки" Дім та Чурка." Управління на це висносило слідуючу постанову: "Відповідно до свідомо розбудуття можливості ціцільного устійшення справ відповідниками УНГ п.п. Кушніренко та Машція, відсутнія норма Управління в блуці, що то виявлення з фінансових питань та неподрібнення угода що по документів, у звязку з чим бухгалтер не може покінчити справу касового вілчту. Управління УНДому рівночасно знаючи, що сприяти їм тривішому устійшенням фінансового положення має УНДольській місії обов'язком і всіх УНОрганізацій та що такі устійшення поспомагуть в пальщому кращому положенню фінансових турбот і підтримки окремих організацій, - тимчасовою стримув на короткий час чергову виплату УНГ в розмірі 125.гобі для погодження претенсій тих кобеліторів, котрі за неподрібненням умов відповідника УНГ дісталися в тече невигідні положення й поставили теж й Управління УНДому. Рівночасно звернути спеціальну увагу УНГ на те, що непредставлення документів поумусить їх стримання виплат в пальщому".

Заточення цієї виплати туже спокійно постійніли члени Управи УНГ, що в той час вели переговори з одиним орентарем про те, що він виплатить членам УНГ - 350 гобі, а отримав респіску на 400 гобі. Також членом Управління УНГ було поставлено в тяжке положення, а єдиним отримали не тільки належні йм 125. гобі, але й вперед. Справа випадково була відкрита й орентар заявив: "галанючи, що ви знаєте про це, ми погодилися... Це вже було повним посуршенням всяких угодах.

Тоді негайно п.п. Машція й Кушніренко передали все ціло розрахунків з Управлінням УНДому по автоката. Не не звернення по автоката Управління УНДому відповіло, що не може оплачувати рахунків, доки не буде представлено належних документів спріва залишалася не відповіданою як до самого моменту передачі УНДому на руки Раді УНДольській в червні 1935 року.

В той же час Управа УНГ вирішила посвоїти. Чекаючи заходи, щоб отримати можливість виступати в імені цілії української колиснії, для чого склоподібство в московській пресі, про те, що організації темпережевані, що увійшли до складу УНГ вирішили творити в себе УНДольській, та що ніхто інший не має права виступати в імені УНДольськії. Всі ці заходи зробили УНГ. Нічого з них не вийшло і вже в початку січня почалися переговори між окремими особами, про створення такого об'єднання активного елементу, котре засоб міжнародність урегулювати взаємовідносини серед укр.нац.організацій.

Управління УНДому викликає для розвідження важких пі-

таку відсутності п.Барченка й І.О.грудня 1934 р. відбувається засідання Управління УНДому на якому лягальна обговорюється всі сучасні положення УНКольонії та відносини що різних поглядів, як рівноож висловлюється гатка про необхідність знайти такий шлях, що урегулювання взаємовідносин між організаціями, щоб покласти край постійним непроозумінням та авантюрам. Гірноважно уточнюється п.Барченко нове відпустка до 10.січня 1935.рока.

Вирішено також почати реєстрацію членів УНКольонії - членів УНДому. Підставою такого рішення було слідуюче положення: УНДім передано на вілність Української Національної Кольонії в Маньчжу-Ті-Го, отже кожний українець-українка, що мешкають в Маньчжу-Ті-Го в члені УНКольонії, а також й співласники УНДому й мають право до розпорядження й контролю над ним. Потоібно так організувати цю українську масу, щоб вона уявляла собою щось певне та конкретне. Таким способом було визнано - обєднання всіх членів Кольонії біля УНДому, на таких принципах: всі українці, що живуть в Маньчжу-Ті-Го мусять завершуватися в Управлінні УНДому, які члені УНКольонії - члені УНДому. Наколи реєстрація цієї добре результати toti була улаштована Загальна Збори та вибрані керуючі органи Кольонії, а також й для адміністрування самим УНДомом. Ця справа реєстрації була затверджена постановою Управління УНДома від 10.грудня 1924 р. /Протокол ч.52, т.4/.

Цей план було согласовано з відповідними чинниками й скорішано з іншого його пінточками, коли буде потрібно. Частинно він був нарешті проповеданий в життя, коли на створення часописів єзольщено про реєстрацію та виготовлено все потрібне для самої цієї процесі. Реєстрація почалася й тривала кілька місяців, та під час, праця, не туже велики наслідки, бо частини організацій поставилися негативно до самого плану.

В той же час почався другий план організації - скремного комітету по справам загального боротьби та УНКольонії з місцевого активу, належного до військово-нац.організацій й також чином приходиться до поєднання Діловоого Комітету, про який слід съюзотні згадати те, що як самий спосіб переведення самого справи, так й його склад не змогли течії гарантій посунення взаємовідносин між скремами членами т.з.активу й тому вся спрava розбилася й зовсіда цо того, що зі складу управління вийшли п.Мілько й п.Барченко, котрі були дуже зааважовані в організації самого Діловоого Комітету. Комітет, коли частина членів відійшла з нього, п.Барченко заявив, що він хоче перебрати голосування в Управлінні УНДому, та цого склав відповітну заяву, посилаючися на те, що він був увесь час голосую але тільки у відповіді. У відповідь на таку заяву, Управління скриголосно винесло слідуючу постанову: "На підставі протоколу ч.22 - 1934 р. було зазначено, що п.Барченко у т.5 зголосив своє уступлення з посади голови Управління УНДому й просить об увілення йому, як членові Управління УНДому відпустки на 2 місяця і ставить на підряжок лінний питання вибору нового голови Управління" й що туті було йому відпустку, як членові Управління УНДому увілено а "на голову Управління УНДому обрано п.Павла йхна- й що під цим протоколом в підписі пяти членів Управління УНДому, у тому числі й п.Барченко, рахувати постановля Управління УНДому заяву члена управління УНД п.Барченка про посаду голови, не чинною. "На посаді голови Управління УНДому в обраний в тім числі й п.Барченком, вакансію, абсолютною більшістю голосів -

п.Яхно "Павло" /Протокол ч.61 від 19 лютого 1926 р. т.І/.

Вже вітчезу після викупу Лілловського Комітету почалося провадження пальшої організаційної праці активно та в немічному пляні, що передбачував послідовне залагання кількох схем, після яких вже могли бути скликані й Установчі Збори Української Народності, та євграїзовані якої вже повні багато було виготовлено різних плянів, включно по проектів статуту; цей плян тільки в невеликій частині було змінено, в головних же точках він посівше що кінця, довівши до створення УНКольонії, яко центральної української установи громадського типу, з певним програмом для цього, але в той же час з чеками рамками, що до праці, до зовсім включається з її програму - діяльність політична, що виключить за рамки місцевих інтересів.

Для облегчення цієї праці було відікано Управлінням УНЦому організувати широке святкування дня пам'яті Тареса Г. Шевченка, та чого було передано в розпорядження Управи СУЕміграції стосовно на організаційні відповіді та Свято було належно відзначено, скликано хор, та розіслано пропаганди, засновано відповідний програма. Народу відбровся чистість багато; селя була виповнена по берегах. Програма також виконана було добре, залишаючи гарне враження на всіх тих, хто загострив до УНЦому.

Слідуючою точкою програму було залагання на 17 березня 1935 р. схема Спілки Українських Емігрантів, на яких було поставлено цілі від відомих сподів громадського характеру, а також певною інформацію про загальне положення УНЦому, зівніччично позбавлені про те, що заживити громадянство нашими спрагами та пристрати до праці. Збори ці також пройшли добре й тоді можливість вже на 24 березня т.д. скликати схеми членів УКР. організації та УНКольонії для заслухання різних інформацій про загальне положення УНЦому та тельші плянів. На зборах відбровся цикаве громадянство, у більшості з був. членів Українського Клубу, та котрих сподіви УНЦому були заважи більш цикаві як тільки тих, хто був від мену добра життя малекий. Програма цих зборів був зложений зі звітів Управління УНЦому, котрі подавалися таким чином пеошу раз для широкого громадянства.

Последуя було на загальні теми, звіт з діяльності секре-теріату, скербажі та громадської діяльності Управління УНЦому. Детальні освітлення сподів, як цієї членів широкі матеріали та можливість присутнім легко зрозуміти загальні точки цього положення, а коли че кому було що неясно, то він також запитав отримував відповіді та відповідний матеріал. Під час цих зборів було також загальна пропаганда громадянства, про сутєве розходження між керуючими членами Управління УНЦому та широкими колами громадянства, що не зрозуміли це в чому цілі поставки та скримки наставлень, а тому ці віяснення й були тані в загальному відчутті.

Коротко кажучи ці розходження між широкими колами громадянства та молотшим активом, що керував як Управлінням УНЦому так і іншими установами, з'ясувалися по сліду чого:

По відомих підій осені 1931 року українські національні кола зібралися у більшості в людях, що починали сиди після закінчення антибільшевицького руху як в Сібіру так і на Зеленій Україні, а тому мали надаючано мало спільнога з життям тих, хто прибув що Маньжуруї ще за часів що 1917 року. Головні розходження з'ясувалися що того, що молотша генерація не знала компромісів у принципах ведення своєї праці які наці-

ональної, побудованої на безкомпромісному визнанні Самостійності України та повного відсепарування української нації від впливів чужої московської культури, звісчих виходило й те, що українські організації, якими керували молодацькі елементи не мали нічого спільногого з московськими установами та ставили основою своєї праці розбудження українських національних почуттів, зміцнення цієї своєї українськості, та праця їх велася в повному контактові не тільки організаційному ? українським світом, але й ідеологічному.

Коли ж місцевого громадянства, що проходило скрізь по 1917 року були віддані відповіді від українського пия, та жде тільки своїми етнографічними сентиментами", а в прайватному житті було связані а позвязані навіть до съюзотні не тільки спільнотою процесії але й інтересами, з колами абсолютно чужими для українського національного руху, тому всіх активістів чи, що вихідчи в рамках цих молодацьких зустрічей спротив-віорожнечу, контро-акцію. Навіть такі речі, зовсім зрозумілі й такі що не потребують якіхось спровокування - як повна сепарація українського нац. життя від московських впливів розглядалася цими автоХтонама, як не вигідна, що порушує спокій та легітимність а тому й рахувалася їми як шкідлива.

Більшість цих автоХтонів та їх співвірчих елементів вібредалася "навколо" УНГ-ома, керуючу ролі в яких грав Довбуш час п. Кульбако-Корецький. Ось самі гострі моменти з після оброщення й були, коли інтереси них двох точок зустрічалися й коли молодацька група намагалася підчинити собі цих членів УНГ. У більшості випадків відавалася з величими труднощами завдання ці очікувані поставлення найбільш вищих в цих членів УНГ, севет яких не зважувало її просто звичайних малоросів, що по певним почуттям тимчасово прокручувалася підліком уко-націоналізму - самостійності, але ідейно були туже а туже падекі від НСОГО.

В таких тяжких моментах, звичайно, було так, що, або в гинця-тви "Пресвіті", або С/ЕМІгрантів, або Управління УНДому удаштовувалася спільна жарта представників всіх укр. організацій та в'яснювалася потрібна резолюція, яка й складувалася в місцевій пресі. В тіж момент, коли УНГ починалася сама жона не злетна була ні на один крок, коли вімагалася ставлення на карту себе, єс це погрожувало прайватним інтересам окремих її членів. Ізокувало в таких випадках відповідної рішучості. Так, коли п. Кульбако-Корецький пішов проповідувати до московських установ, відомо, що він не зможе виконати, як з членів УПР-ови. УНГ так і рятового членства, й потрібно було знову перебрати велику внутрішній праці, щоб з кономогою Управління УНДома підпісувати уголу що-то сплачення боргів з Управлінням УНДому, прогодінні викинуті з членів Управи й головування в УНГ п. Кульбака-Корецького.

Коли у їх рішучості не вистачило, потрібно було що тимчасенням фінансового боку це було виконано. Зі свого боку група Кульбака-Корецького здобувалася переваги в українському житті, назавжди зробила ремонт будинку УНГ без дозволу Управління, без відповідного контракту та тим поставила його у таке положення, щоб у наступний момент сконфіскувати це, та обіцяючи фінансову допомогу, хтіла передрати в свої руки все господарство, а рівночасно викинути з УНДому ці активні українські національні елементи.

Ось в такому наслідственні треба розглядати всі ті доку-

менти, котрі почано в попередніх розділах нашої книжки, та це-
му постійно було в УНГ проводити іншим разом нібуть зміні
постанови, щоб посягти якоїсь переваги. Але всеж після тог-
гої та впіртої боротьби все це вдалося й дойшло до постанови
консолідації українських національних сил а всі не стійкі
елементи вітійшли поза рамки укр. організацій й на сьогодні
тільки те які з них поволі, по-очієні постаються по україн-
ського життя.

На загальних зборах, коли було засновано УНГромаду, частину активістів, молодшого елементу відійшла й створила окрему - СУЕМігрантів, бо таким способом хтіла зберегти й оберегти собі можливість перевертити у життя, даліше засновання українських позицій, намагаючися на перше місце поставити не вигоди того чи іншого праціку, але укінчення своїх іде-
льогічних дослідів.

Зложення в січні 1934 року Управління УНДому, у тому числі й з членів УНГ було проведено компромісом тільки тому, що по Управління тісталися такі особи, як п. Мілько, котрий ідеальністю ніколи не був разом з УНГ - Його більшістю й тому, коли літом 1934 р. Управа УНГ хтіла "відкликати" п. Мілько М., він це допомагання не виконав. Це все дуже добре видно з матеріалів, що почали буди раніше.

Вихід же з Управління УНДому у пізніших часах де яких членів, треба кожний раз розглядати окремо, бо вони були звязані з цими особистими причинами, або не величими пропагандистськими засиленнями, що по тактиці, але ніколи в ідеальністю напрямкові, бо з цього боку Управління УНДому від літа 1934 року було завжте однією.

Після скликання УНКольонії по сповагам УНДому, що відбулося 24 березня 1935 року, було поставлено на обговорення, підготування звітності Установчих Зборів УНКольонії, щоб таким способом раз наважити розсказати всі споваги, та поставити майбутнє УНКольонію в ідеальністю положенню так, щоб ніяких спроб, як зі сиретені та і навісні не змогли її порушити, що відходу від поганішів Визвольної Боротьби. Це було основною таємкою для всякої праці в цьому напрямкові.

Після цього обговорювання було покликано представників всіх Українських організацій на скликання, коли й чоручили п. Р. Баргловичу та п-ру І. Шлентику розробити проект статуту майбутньої УНКольонії, з такими ідеальністюми основами, щоб праця українського піла був тут піннатий твердо й на постійне. Цей проект статуту та відповідної обовязкової для членів УНКольонії декларації були дуже швидко угоротовані й на 12 травня 1935 року звіткою конференції українських організацій, в які прийняли участь: представники СУЕМігрантів - П-р Шлентик, Якун П., Шевелів С., Еній М., Сахно Ф. та Світ І., від УНГромади - Кушніренко В., та від Сумськоті - Желоренко В. Олінець, від філії Т. "Пресвіте" - Паславський І., "Січ" - Р. Барилович, від Української Молоді "Зелений кінн" при СУЕМігрантів.

Розсував на конференції Шлентич С., а секретарем був Барилович Р.

Ця Конференція відбулася згідно слідуючого порядку: 1. Зачитання та обговорення Статуту УНКольонії, 2. День звітності Загальних Зборів УНГ та 3. Біжути справи.

Перед зачитанням проекту Статуту було заслушано слідуєчу заяву п-ра Шлентика І., котрий разом з Р. Бариловичем

зкладачами цей проект. Ці замітки розяснюють чуле якоже осною поліження, на яких будуvalася УНКольснія. Наводимо текст за "Маньчжурським Вістником" ч. 14, від 25. травня 1935.:

- "І. З огляду на те, що пля національної творчої праці в Маньчжу-Ті-Го й зокрема в м. Харбіні твори кгнуті усі національні туманчиг елементи;

2. Просить велики суперечки та боротьбе між окремими організаціями та особами чуле шкодить украйїнській національній роботі тут;

3. Всі активні члени колъснії та організації розуміючи стоянне зло для украйїнського тіла тут, що його спричинила наша розв'язливість та взаємне підкорювання, - усі активні члени елементи почали шукати виходу зі створеного становища, та шляху по консолідації сили і їх національного використування.

На підставі рішення та згоду як окремих організацій так і окремих їх членів було вложено проект статуту, на підставі якого усі творчі сили могли б лісно бути використані та взаємне підкорювання організацій та окремих осіб припинено.

Складачи статут його автори керувалася тим, що:

1. кожний українець повинен бути привіднутий для праці та відповідальності за неї й свою національну гідальність,

2. Необхідно зібрати усі сили та єдино з їх розподілити;

3. Напоумити усі сили пла використання чуле спрагати вих можливостей пля національної праці в Маньчжу-Ті-Го.

4. Вітсунутг внутішні терти як між організаціями так і окремими членами.

Для переведення цих принципів в життя, покладено пропозицію збереження існуючих організацій з тим однако, що цію колъснії мають ошати не представники організацій але усі фізичні члени організованої колъснії.

Це тім більш потрібно, що в багато осіб, які з тих чи інших причин не хотять належати до організацій, але хочуть погнати активну участь в загальній украйїнській праці як члени УНКольснії, бо національні інтереси їм близькі та тодігі. З огляду на те, що наше національне становище тут поєднане скомпліковане, необхідно, наврешті погнати між якісь, що почали зможливо відмежування украйїнців від "малососів" та росіян. Тому та що статуту, тодіститься ще зробити текляренім, свого робу проглягу, якож всі члени украйїнської колъснії малиб затеклячувати свої перевонання що до росіян та комунізму й якаб пала зможу майбутньому проводити колъснії мати якусь зброя проти поспільнії нестійкості національних перевонань між чирельними членами нашої колъснії.

Рівночасно постепеняється зкладачи Усташевич Зборс Української Национальної Колъснії у нетілю 19 травня 1935 року в салі УНКому, на які мають пройти тільки тільки члени не речанські піччані. Усі приголосування мусіли підписати голови украйїнських організацій.

Від так почалася підготовка до засідання Загальних Зборів УНКольснії.

Всіх приголосуваних було засідано 360, повноважним членам укр. організацій. Так й вітбуліся під Збором у назначений згори день 19 травня 1935 року з З. Г. після пів-ня, у яких прийшли участь виборці з всіх організацій.

На салі зібралося 109 рівноправних, підіймних членів. На сцені голоси організацій - від СУЕ - П.Яхно, від УНГ - п.Кушніренко В., від й.т."Пресвіта" - п.Паславський І., від СУМ'я п.Федоренка В. від УМ "Зелений Клин" - В.Лхно, а також п.І. Світ, М.Самарський, Ю.Рой, Богдан Ф.

П.Яхно відчиняв Загальний Установчий Збори й прохав обрати голосує Зборів, котоюм й обирається п-о Д.Баюченко, заступниками п.Тоцький Ф., Елій М, а секретарями: І.Паславський та Г.Тоцький. Рівночасно затвержується й проект статуту, котрого складається зі слідуючих точок: I.Затвердження статуту УНКольській 2.Вибори керуючих та контрольних органів УНКольськії й З.Відмінні справи.

На пропоновану п.Сніжного установчим Збору відкладть честь памяти С.Петлюри пристанням з місць.Після цього вислуховується проект статуту УНКольськії житрги й приймається майже одноголосно в тому вигляді, як його проголосила Конференція укр. організацій, як про це було вказано вище. Навколо цей тек вежнай съезжані текст статуту у виглядах:

"Мета" У.Н.Кольськії в Маньчжу-Ті-Го § I.

a/ Захист національних, політичних, культурних та економічних прав і інтересів української еміграції, що перебуває в межах Маньчжу-Ті-Го.

б/ обертання усіх національних українських організацій та установ, перебуваючих в Маньчжу-Ті-Го в метою консолідації всіх українських сил та раціонального розподілу їх ресурсів.

в/ Загальне керування національною діяльністю всіх українських установ, організація сил, перебуваючих в Маньчжу-Ті-Го, як також представництво перед відомою.

г/ Популяризація між народами Азії ідеї конечності існування суверенної української держави, в інтересах підтримки українського народу та скорочення загальню світової культури і цивілізації.

і/ Відстоїба з комуністичним владою й ідеями, що протирічать принципам визначеному в пункті попередньому.

Крім цього кожний вступаючий до У.Н.Кольськії мусить скласти слідчуку декларацію - присягу:

"Цим, уважно обіцюю перед Богом, людьми й своїм сумлінням, що вступаючи в члени Української Национальної Кольськії в Маньчжу-Ті-Го буду:

1/ Нашим членом кольськії, чесно й сумлінно виконуючи повинності на мене кольськію та статутом обов'язки.

2/ Боронити всім можливими для мене засобами ідею утворення Суверенної, Соборної і від кого Незалежної Української Держави в Європі.

3/ Відстоїба з комуністичним владою, яко владою окупантів та ідеям, що протистрічать ідеям Суверенності України".
Після приняття Уст.Зборами статуту приступлено до другої точки, обрання керуючих та контрольних органів УНК.

Ця точка визвала найбільше несподівано.Хвилювались найбільші старі громадяне. Відтак було, що старі громадяне бажали переперти до нової Ради своїх кандидатів.

Оні пропонували голосувати квотками, інші цілими лістами з підписом 15 осіб, інші "шарами".

Більшістю, приймається постанова, голосувати "шарами" /проект п.Гурченка А. та Кушніренка В./.

Намічуються списки кандидатів, хто отримав більше 20 голосів, має право постановити свою канцелятуру під голосування.

Списками відставлено 18 кандидатів, у той час коли то
Рада мав бути обраних 9 з'єднань.

Позазбучно йшли виборчі від булочки до булочки купуючи "шаркі". Весілля ця процесура, що забавляла публику, заняла більше часу, як було поволено владою, тобто затягнуло до г. Фечора.

На цьому перевершено Уст. Збором та переднесено до 2-го засідання для устійнення кандидатів у Раду, виборів членів Конторольної Комісії - кандидатів, членів Громадського Суду та розглядення біжучих справ.

По результату УНКольонії обрано:

голосів за

п. Білік А.	68	23	проти
п. Барченко Г.	60	29	"
п. Селиук Ст.	54	37	"
п. Рой Ю.	47	44	"
п. Самарський М.	48	44	"
п. Богдан Ф.	55	35	"
п. Кущніренко В.	60	30	"
п. Нетребенко М.	63	29	"
п. Федоренко В.	57	47	"

На 2. червня 1935 року було призначено проведення Установчих Зборів, котрій відбувся в поєднанні з посвяченням, коли обрали контрольну комісію та розглянули їхні справи, як напр. справу заборони вступу в УНДОМ п. Кулібка-Корецькому в його співучасниками по спробі втягнути УНГ в склад московської установки, че вони хотіли заарештувати їх українську національну організацію. Ця спроба не вдалася й на жалізня уко. змаганнях Управління УНДОМу заборонило їм вступ до УНДОМу, про що було згадано через газ. "Маньчжурський Вістник", ч. 12 від 8 травня. Загальні Збори відмінили що спирається на розгляд тоетичного суду, котрий поясниче відмову УНКольонії в монтажі коротшої речинець. Ця постанова була переведена невеликою більшістю голосів.

Після проведення виборів Контрольної Комісії та кандидатів в члени Ради УНКольонії, під час Зборів з порученням УНДОМу виступив його секретар Світ І., котрий заявив слідуюче: "Моя честь в Амія Управління УНДОМу сповістити Вас всіх присутніх, що Управління своєю постановою вирішило, після організації УНКольонії, звернутися до Рідповідних членників з проханням, зберегти передачу на руки організації УНКольонії, на її власність, все майно УНДОМу, котре було отримано й адмініструвалося в інтересах цієї УНКольонії". Ця заява була вкрита рясними сплесками зівбрах.

Рахуясь постійним навести повістку цю знамену резолюцію Управління УНДОМу, котра була винесена на засідання Управління УНДОМу 27 травня 1935 року згідно протокола ч. 74.

"З огляду на те, що Український Національний Дім в м. Харбіні був переданий Урядом Маньчжу-Ті-Го для коректання Української Национальної Кольонії в Маньчжу-Ті-Го він має бути переданий Управлінням Українського Національного Дому - Українській Национальній Кольонії в Маньчжу-Ті-Го після того, як вона буде організована й її центральний орган зможе це провести в життя зі всім пасивом та активом його": голова - П. Яхно, члени: Ф. Сахно, С. Швецін, Й. Нехрай та секретар - І. Світ.

На тругий же день про це було переведено відповідні перетяктації з належними чинниками аби успішно передести цю справу, та не збирах 2 червня, як раніше про це вгадано, будо оголошено в громадянству. Також було листом до посвідчення належні Установи, на цей лист було отримано відповідь з приводу якої принято рішення засіданням Управління УНДому 10.червня: "Приймається до відома й належного виконання. Рівночасно звернутися до Ради УНКольонії з листом про посвідчок та цену передачі підсоботства, рахунків, тощо по справам УНДому". /Протокол ч.76 т.І/.

Третій лізвіш було отримано єдинічного листа від Ніппонської Військової Місії у м.Харбіні й передача була позначенна на 13 червня 1935 року в 4.г. під у повному порядку зі спеціальним постановом про це Управління УНД в 27. травня 1935 р., як не наведено вище, а рівно відповідь постанова про постяку Управління УНДому на адресу "Всім особам та організаціям, котої морально та матеріально підтримували Управління УНДому під час його праці, та тим допомогли утогмати маєн УНКольонії в іх руках й європейські закони виконати, самий акт передачі майна на руки обраної Ради УНКольонії".

Постановляється акт передачи виробити в пяти примірниках, але в тійсності було зроблено тільки три примірники.

Накінець було зроблено в понеділок 24.червня 1935 року останнє засідання Управління УНДому, у складі голови - П.Лихи, секретаря - І.Світа та членів: Сахна Ф., Шевченка О. та скарбника К.Шахрая. Це засідання заплановано протоколом ч.78. мало тоді трохи: 1.Інформація про самий процес передачі УНДому. 2.Затверджено усі. поспівчені протоколи за З.Розпуск Управління УНДому, котрий зроблено так "Згідно з постановою засідання Управління УНДому від 27.травня та листа від Н.В. Місії переданого через П.Лиха, виконано та проведено передачу та прийом всього майна УНКольонії на руки представників Ради УНКольонії; сучасний склад Управління УНДому в складі: голова - П.Лиха, скарбника К.Шахрая, секретаря - І. Світа та членів: відс. Микола, Сахна Федіра та Шевченка Степана рахувати в четвер 24.ц.червня підкітсованки та вся гальша відповідальність за існування та посвідчок УНДому лежить на Раді УНКольонії в Маньчу-Ті-Го, котрій й належить від тепер все майно УНДому, згідно підписаного акту передачі".

Самий акт передачі було зложено в українській мові з його офіційним перекладом у трьох примірниках, з яких один залишився у представника Влади, один у Раді УНКольонії, а третій у членів б.Управління УНДому. Акт мав 8 стрінок машинного принту, де нераховано все майно та підсобство б.УНДому.

Зазначено, що Управління передало контракти на зренду частини мешкань та список боргів та річного розрахунку, а також скарбницю.

Тут галасмо цикавим буде навести окремі нотатки з цього акту, як напрклад, що по книзі скарбника значилося прибутків - 1087.58 гобі та витраток 4938.90 гобі, готівка в розмірі - 144.15 гобі й один вексель на суму 150 гобі.

Рівночасно зложено список всього бухгалтерського майна, вартість якого мала кілька тисяч гобі, більшість цього інвентарю була куплена засобами та заходами Управління УНДому. Все було передано в повному посвідчоків представникам Ради УНКольонії й на тому було закінчено функції Управління УНДому.

П і с л я с л о в о .

Пільготи тут пітсумки півтора річної праці Управління Українського Національного Дому в м.Харбіні та кіроткий зглад обставин в яких провалилася ця праця треба визначити, що обставини були наскічайно складні як в правленого боку, бо було багато неясного й точно не вирішеного, а також широкі кола місцевого громадянства не розуміли цих обставин і часто густо вимагали від Управління УНДому рішень, котрих воно фактично не мало можливості перевести.

Но ім тісно політичне поділження самеї УНКольонії не буде в ті часи ще належно поставлено й не буде фактично організації, котра раніше ці положення рішуче ставила. В довгому життю українців в Маньжурії тільки одна фат."Пробіт" на протязі років була безкомпромісним чинником в нашому національному життю й тільки після того, коли УНДом було отримано й в українсько життя були втягнуті широкі маси, ці маси нехтили відразу перебрати в свої руки й західністування всім цим майданом, котре було призначено, й його побивалися наші свідомі ліячи, викличані для національної праці, а не для "малососійщінг".

Життя само в нашому місці як й в краю теж вже поставило великі вимоги з особливим в політичному непоямкові. Тому то так рішуче група, що тормала Управління УНДому в своїх руках, та в більшості вілежала по Спілки Українських Емігрантів не хотіла відходити від своїх засадничих позицій та міняті лінію повелінки, яку вже весь час хтили навязувати йї представникам УНГромади, на чолі з Кулабко-Корецьким, тому ток творчість багато робити річних скотні, кандидентів, ставячи їхні вимоги та заключати умови, котрі часто навіть не відповідають, як рівною відповідлються. Цим скотні нам відібрали вимоги та зупинили їх в часописах, щоб таким способом по-ролі вести все громадянство, що такого положення, котрі воно було, було кожній раз все виразніше ставити крапку над "ї" в результаті чіно було доведено до свого льогічного кіння, коли Установчими Зборами Української Над. Колонії було затверджено вироблений статут та текст декларації, котрі гарантували вже від тепер збереження в житті наших виступятів вільної Боротьби України за свою незалежність.

Ось в цьому й полягає весь зміст той боротьби, що тече насамперед про зміну на протязі років за впливом й наколі ці гарантії було отримано, прогчани по чальшої боротьби не було вже життєві.

Закінчення Установчих Зборів було також спробою виявити чи цієї вільної Боротьби вже мають солідні грунт в широких колах нашого місцевого громадянства та чи вони спромогли звільнитися від впливів чужої нам культури та ідей. Ней доказ було отримано, коли Збори видали необхідність декларації, котру має підписувати кожний член УНКольонії. Право ініціатори Зборів були готові, що вони як щоб ці принципи не вдалося просвісти, та тоді знову значна група членів цих Зборів відійде від салі й тим буде вони зірвати праця, або знову через боротьбу між організаційну попрощати врешті решт піділ до потрібного кінця. На щастя це було не потрібно й Збори затвердили та викнули тих, хто нехтів визнати цих принципів, кажучи, що хто не підписує декларації та не може відірвати звязки з чужими ворожими нашії Самостійності і п'єрами, той не може бути членом УНКольонії.

Віл тепер успіх всього пальшого розвитку нашої праці, як скріплення наших позицій будуть залежати виключно від наших керуючих органів та їх складу, наскільки ті хто береться за ведення нашої праці на чолі цих органів здатний не тільки уточнювати позиції, але добиватися її нових побід в політичному, суспільному та культурному відношенню. Гедазмо, що від тепер успіх украйнського життя забезпечений, тим більш що загальні обставини нашого життя після повстання Маньчу-Гі-Го дають нам цю віру.

Задумом, що не могли ми за браком часу, а він був призначений дуже короткій для виготовлення цієї книжки, дати більш складну працю, більш солітну, нам залежало виключно про те, аби висвітлити загальні лінії нашого життя та тих злобутків, які Українці мали після півтора років життя УНДЦОМУ, та яку ролю він зіграло Управління УНДЦОМУ, покликане тільки цього збігом обставин, що через трупачки й зліхи доправило свою собіту до належного кінця - створяло УНДЦОМУ її передачу ії північні майдани, притягне зусиллями всього світомого українства Азії, в Ім'я якого єдину було отримано групою осіб, що поставили своїм завданням вивести українську прослівому в Азії на чільне місце та поставити наше піддання тут в Пісному розумірі, знаючи, що міліони українського народу живуть в Азії й творять своє відрубне від інших народів життя та прогнату що звільнення від червоного усяду, що тормає їх в пекольних муках.

Ось в Ім'я цих наших неботініх мас жертвувалося всім, в Ім'я цих мас велася робота й мас просвітлювалася цілі, щоб було спрощано й нація над волею міщанства, котре часто не хотіло розуміти причин гостого ставлення окремих питань та хотіло манівцями просвідити своє життя. Тверда воля до повної незалежності української нації кеомукала групою осіб, що цей прорів вирішила перебрати в свої руки в осені 1931, року й це зробила; віл тепер харбінська УНДЦОМІЯ має основу для свого пальшого життя й втягнута що загального українського національного життя, вона віл тепер з ним звязана й звязана з ціллю української нації, що й було потрібно.

Тіж завдання, що ставляться на порядок ленної цалі, мусять привести до повного відслідження українського руху в Азії й цо здобрутків вже таких, які не залежність наших земель тут - це завдання вже широкого змісту й довгій праці, ця якої потрібно багато зусиль та часу її не вичиненої роботи.

Перший етап нашого життя проїде й починається нова труда на путь.

Входимо на юг буцемо ці обиватися нових перемог націям нашим віоресом.

З М И С Т

Стсрн.

Віл Редакції	4
Передмова	5
Р о з д і л I: Вступ. Засновання Укр.Клюбу в м.Харбіні. Етапи їхого підяльності. Пумка про свій бутинок та її реелізізація. Дальша доля УНДому. Загублення та клопоти про посвінення й іх безвадійність	7
Р о з д і л II: Отримання УНДом. Організація Адміністрації УНДому. Життя та діяльність Управління УНДому від початку до 1 квітня 1934 р.	II
Р о з д і л III: Українська колонія й її представництво на зовні. Уклад внутрішнього життя, стосунки міжорганиза- ційні. Залемання Національної лінії й висліпні циого	21
Р о з д і л IV: Попровання Управління УНДому. Непорозуміння з УНД. Конфлікт та суперів сповідь. Загроза пля УНДому. Погірш. Барченка. Лісовий Комітет та їхого неглача. Дальші уточнення. Перед важними віشنнями	31
Післаслов	41
В и д е н н я Украйнського Океанічного Інституту	
Світанок: /4/.	

В У Д А Н Н и
УКРАЇНСЬКОГО ОКЕАНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Досі вийшли:

Число 1.
Лев Зиковський : ВЕЛИКОТЕРПАВНІ ПРОБЛЕМИ
УКРАЇНИ. Ктн... 1942 /3Ix22/
стс.23 і 1 схема. Не праця
рукопис /відбитка/.

Число 2.
Георг Світ : УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІМ в м.Харбі-
ні. Півтора роки життя УНН 14.XI.1938 -
- 14.II.1939. Одеса, Харбін 1943 /3Ix2/
стс.42 і 4 світлини. Не праця рукопис.

Виготовляються:

Число 3.
Георг Світ : УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІМ. З перечисленою
та доповненою Василім Кішевичем.

Число 4.
Океанічний збірник . Зніжка І.

Число 5.
Басиль Кішевич : АГТОПС ЗЕМЕНОУ УКРАЇНИ.

-----00000-----

